

S! SIGULDA
AIZRAUJ

Siguldas novada **Jaunatnes politikas programma**

2023. – 2028.

SIGULDAS NOVADA PAŠVALDĪBA
2023. GADS

SATURS

TERMINU SKAIDROJUMS.....	3
LIETOTIE SAĪSINĀJUMI	5
IEVADS	6
ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS.....	7
Jaunatnes politikas plānošanas dokumenti un izstrādes principi	7
Siguldas novada raksturojums	9
Sistēma darbā ar jaunatni Siguldas novadā.....	10
Jauniešu dzīves kvalitātes pētījums Siguldas novadā	12
VĪZIJA, STRATĒĢISKIE MĒRĶI UN UZDEVUMI.....	14
IETEKMES NOVĒRTĒJUMS UZ PAŠVALDĪBAS BUDŽETU.....	15
IEVIEŠANAS UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA	16
RĪCĪBAS PLĀNS	17
<i>Pielikums Nr. 1</i> Siguldas novada jaunatnes politikas programmas 2019.–2021.gadam izvērtējums	28
<i>Pielikums Nr. 2</i> Sabiedrības līdzdalība SNJPP izstrādē	30
<i>Pielikums Nr. 3.</i> Darba ar jaunatni kartējums Siguldas novadā	31
1. Demogrāfiskie rādītāji.....	31
2. Jauniešu sociāli ekonomiskās situācijas raksturojums	32
3. Darba ar jaunatni īstenošanas esošā situācija.....	34
4. Jauniešu aktivitātes un iespējas	38
<i>Pielikums Nr.4.</i> ... Pētījuma ziņojums “Siguldas novada jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte”	42

TERMINU SKAIDROJUMS

Brīvprātīgais darbs	organizēts un uz labas gribas pamata veikts fiziskās personas fizisks vai intelektuāls bezatlīdzības darbs sabiedrības labā. ¹
Darbs ar jaunatni	uz jaunatni vērstas rīcības kopums, ietverot jaunatnes aktivitātes, kas nodrošina iespējas jauniešu attīstībai un integrācijai sabiedrībā un kuras veic jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītās personas un jaunatnes darbinieki. ²
Jaunatnes darbinieks	persona, kas veic darbu ar jaunatni, iesaistot jauniešus darbā ar jaunatni īstenošanā un izvērtēšanā; nodrošina aktivitātes un lietderīgā brīvā laika pavadīšanas iespējas jauniešiem vietējā līmenī; līdzdarbojas starptautisko pasākumu un projektu īstenošanā; konsultē jauniešus par viņiem aktuālajām tēmām; nodrošina informācijas pieejamību un apriti par jaunatnes politikas jautājumiem. ³
Jaunatnes lietu konsultatīvā padome	pašvaldības veidota padomdevēju institūcija, kas veicina pašvaldības iestāžu un struktūrvienību sadarbību jautājumos, kas attiecas uz jauniešiem; izstrādā un iesniedz pašvaldībai priekšlikumus pašvaldības darbam ar jaunatni un valsts jaunatnes politikas pilnveidei, izstrādā priekšlikumus jauniešu iesaistīšanai politiskās, ekonomiskās, sociālās un kultūras dzīves, kā arī vides aizsardzības aktivitātēs; izstrādā priekšlikumus jauniešu līdzdalības un iniciatīvu īstenošanas atbalstam; sniedz pašvaldības vadībai ieteikumus par finanšu plānošanu darbam ar jaunatni. ⁴
Jaunatnes lietu speciālists	persona, kas plāno un uzrauga darbu ar jaunatni, sadarbojoties ar jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām, izstrādā priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidei, koordinē informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas jaunatnes politikas jomā, sekmē jauniešu pilsonisko audzināšanu, veicina jauniešu brīvprātīgo darbu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, konsultē jauniešus jaunatnes politikas jomā, tajā skaitā par pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu, kā arī veicina jauniešu personības attīstību. ⁵
Jaunatnes organizācija	biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrēta un jaunatnes organizāciju sarakstā ierakstīta biedrība, kas veic darbu ar jaunatni un kuras statūtos viens no noteiktajiem darbības mērķiem ir veicināt jauniešu iniciatīvas un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, kurā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši vai arī vairākas biedrības, kurās kopā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši un kuras

¹ Brīvprātīgā darba likums, <https://likumi.lv/ta/id/275061-brivpratiga-darba-likums>

² Jaunatnes likums, <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

³ Iesācēja portfelis Darbs ar jaunatni pašvaldībās, <https://www.izm.gov.lv/lv/media/6359/download?attachment>

⁴ Jaunatnes likums, <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

⁵ Jaunatnes likums, <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

valdē ir nodrošināta jauniešu līdzdalība, un šīs līdzdalības kārtība noteikta biedrības statūtos.⁶

Jaunatnes politika	visās valsts politikas jomās īstenojamu mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanos. ⁷
Jauniešu centrs	viens no pašvaldības darba ar jaunatni īstenošanas instrumentiem un institucionālās sistēmas darbam ar jaunatni sastāvdaļām. Veic darbu ar jaunatni atbilstoši Jaunatnes likuma 2.1 panta trešajā daļā noteiktajiem pamatuzdevumiem. ⁸
Jauniešu dome	sekmē pašvaldības jauniešu sadarbību, pieredzes apmaiņu un iniciatīvas darbā ar jaunatni. Tās sastāvā iekļauj izglītojamo pašpārvalžu, jauniešu iniciatīvu grupu un jaunatnes organizāciju pārstāvjus. ⁹
Jauniešu līdzdalība	līdzdarbība jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā: iesaistīšanās neformālās izglītības iegūšanā un sniegšanā un veicot brīvprātīgo darbu; darbošanās izglītības iestāžu pašpārvaldēs; projektu un citu iniciatīvu izstrādāšana un īstenošana; piedalīšanās jaunatnes organizāciju, kā arī citu biedrību un nodibinājumu darbībā; iesaistīšanās jaunatnes politiku ietekmējošu valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanas procesā; iesaistīšanās citās aktivitātēs, kas vērstas uz jauniešu līdzdalības veicināšanu jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā. ¹⁰
Jaunietis	jaunietis Latvijā ir persona vecumā no 13 līdz 25 gadiem. ¹¹
Mobilais darbs	Mobilais darbs ar jauniešiem ir darba ar jaunatni veids, kas rada jauniešiem līdzdalības iespējas viņu dzīvesvietā, kur nav jauniešu centru/telpu un brīvā laika aktivitātes ir limitētas, kā arī tas ir viens no efektīvākajiem veidiem, kā aizsniegt jauniešus ar ierobežotām iespējām lauku un attālos reģionos. ¹²
Neformālā izglītība jaunatnes jomā	uz jauniešu vajadzībām balstīts, plānots un vadīts process, kas veicina kompetenču attīstību un kuru var īstenot jebkura fiziska vai juridiska persona. Tā ir jebkura ārpus formālās izglītības organizēta jauniešu izglītojoša darbība, kas papildina formālo izglītību, nodrošinot to iemaņu un prasmju apguvi, kas nepieciešamas sociāli un ekonomiski aktīvam pilsonim, kas spēj integrēties sabiedrībā un darba tirgū. ¹³

⁶ MK noteikumi Nr. 188 Noteikumi par kārtību, kādā biedrības ierakstāmas jaunatnes organizāciju sarakstā, un sarakstā iekļaujamām ziņām. <https://likumi.lv/doc.php?id=227327>

⁷ Jaunatnes likums, <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

⁸ Jaunatnes likums, <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

⁹ Jaunatnes likums, <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

¹⁰ <https://jaunatneslietas.gov.lv/content/lidzdaliba>

¹¹ Jaunatnes likums, <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

¹² <https://www.izm.gov.lv/lv/media/16094>

¹³ Izglītības likums, <https://likumi.lv/ta/id/50759-izglitibas-likums>

Skolēnu pašpārvalde	demokrātiska izglītojamo vēlētā institūcija, kas savā darbā ievēro pašpārvaldes veidošanas un darbības kārtību, izglītības iestādes nolikumu vai satversmi un iekšējās kārtības noteikumus. ¹⁴
Sociālā atstumtība	tā ir indivīdu vai cilvēku grupu nespēja iekļauties sabiedrībā nabadzības, nepietiekamas izglītības, bezdarba, diskriminācijas vai citu apstākļu dēļ. Tātad sociāli atstumts cilvēks nespēj piekļūt pakalpojumiem un precēm, nespēj īstenot savas tiesības un izmantot iespējas, jo pastāv šķēršļi, kas to liedz, piemēram, vides nepieejamība, sabiedrības aizspriedumi, emocionālā un fiziskā vardarbība u.c. ¹⁵
Strukturētais dialogs	instruments, kas nodrošina jaunatnes politikas atbilstību jauniešu aktuālajām vajadzībām visā Eiropā un process, kas sniedz iespēju jauniešiem iesaistīties politikas veidošanā par jautājumiem, kas ietekmē pašus jauniešus. ¹⁶

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

ATR – administratīvi teritoriālā reforma
ES – Eiropas Savienība
ES māja – Eiropas Savienības māja
IZM – Izglītības un zinātnes ministrija
JD – jaunatnes darbinieks
JIC “Mērķis” – Jauniešu iniciatīvu centrs “Mērķis” Siguldas novadā
JLKP – Jaunatnes lietu konsultatīvā padome
JLS – jaunatnes lietu speciālists
NEET – jaunieši, kas nestrādā, nemācās un neapgūst arodu
NFI – neformālā izglītība jaunatnes jomā
NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO – nevalstiskās organizācijas
SMU – skolēnu mācību uzņēmums
SNJC – Siguldas novada Jaunrades centrs
SNJD - Siguldas novada Jauniešu dome
SNP – Siguldas novada pašvaldība
STIC – Siguldas Tehnoloģiju izglītības centrs
VPD – Valsts Probācijas dienests

¹⁴ <https://www.tavaklase.lv/video/kas-ir-skolenu-pasparvalde-un-ko-ta-dara/>

¹⁵ <https://www.lm.gov.lv/lv/situacijas-raksturojums-0>

¹⁶ <http://www.izm.gov.lv/lv/jaunatne/lidzdalibas-mehanismi/strukturetais-dialogs>

IEVADS

Siguldas novada Jaunatnes politikas programma 2023.–2028. gadam (turpmāk – SNJPP) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka Siguldas novada pašvaldības stratēģiskos uzstādījumus jaunatnes jomas attīstībai. Saskaņā ar Pašvaldību likumu, darbs ar jaunatni ir pašvaldības autonomā funkcija un saskaņā ar Jaunatnes likumu pašvaldība, pildot savas funkcijas, veic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un valsts jaunatnes politikas plānošanas dokumentus. Jaunatnes politika ir izteikti horizontāla joma, ko raksturo visās valsts politikas jomās īstenojamu mērķtiecīgu darbību kopumu, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu.

2019. gada 17. janvārī tika apstiprināta Siguldas novada Jaunatnes politikas programma 2019.–2021. gadam, kas bija pirmais jaunatnes politikas plānošanas dokuments novadā. Ir veikts minētā dokumenta izvērtējums un apzināti galvenie secinājumi, kuri ņemti vērā, strādājot pie jaunās SNJPP. Lai apzinātu jauniešu vēlmes un vajadzības, tika īstenota vērīenīga jauniešu aptauja novadā, kā arī organizēti vairāki strukturētā dialoga pasākumi, lai pēc iespējas atspoguļotu jauniešu redzējumu. Veiktas konsultācijas ar jomas ekspertiem un citām pašvaldībām, kā arī nodrošināta sabiedrības līdzdalība dokumenta tapšanā.

SNJPP ir izstrādāts, balstoties gan uz ES līmenī, gan nacionālā līmenī noteiktām prioritātēm jaunatnes jomā, gan uz novadā veiktās jauniešu aptaujas rezultātiem un iedzīvotāju ieteikumiem. Būtiski ņemt vērā, ka jaunatnes jomas attīstības tendences ietekmē arī ārējie faktori, kā, piemēram, epidemioloģiskā un ģeopolitiskā situācija novadā, valstī un pasaulē. Papildus minētajam 2021. gadā norisinājās administratīvi teritoriālā reforma Latvijā, kas ne tikai radīja jaunus izaicinājumus jaunatnes jomas attīstībā, bet arī kalpoja par lielisku iespēja izvērtēt esošo darbu ar jaunatni institucionālo sistēmu, to uzlabot un pilnveidot.¹⁷

Ņemot vērā jaunatnes jomas starpsektorālo raksturu, svarīgi ir nodrošināt sadarbību starp dažādām valsts, pašvaldību institūcijām, kā arī nevalstisko sektoru un jauniešiem. Vienots redzējums, iesaistīto pušu sadarbība un uz sadarbību vērsta rīcība, stabils atbalsts jaunatnes jomas attīstībai, kā arī sabiedrības iesaiste ir svarīgi faktori, lai nodrošinātu, ka SNJPP izvirzītie mērķi tiek sasniegti. Darbam ar jaunatni ir jābūt vērstam uz to, lai jauniešiem ir iespēja veidot savu novadu un valsti, kādā viņi vēlētos dzīvot šodien un arī nākotnē.

¹⁷ Darba ar jaunatni sistēmas attīstība apvienotās pašvaldībās. Ieteikumi pašvaldībām, 2021.
<https://www.izm.gov.lv/lv/media/16094/download>

ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Jaunatnes politikas plānošanas dokumenti un izstrādes principi

Pašvaldības uzdevumus, tiesības un pienākumus darbā ar jaunatni nosaka Pašvaldību likums¹⁸, Jaunatnes likums¹⁹ un Brīvprātīgā darba likums²⁰. Jaunatnes politikai novadā ir jābalstās uz vispāratzītiem jaunatnes politikas īstenošanas principiem, proti, līdzdalības, informācijas pieejamības, vienlīdzīgu iespēju, jauniešu interešu ievērošanas, labvēlīgu ekonomisko priekšnosacījumu, jauniešu integrācijas, mobilitātes un starptautiskās sadarbības principiem. Būtiski ņemt vērā valsts līmeņa plānošanas dokumentus, kas nosaka jaunatnes jomas prioritātes²¹. Valstī šobrīd ir spēkā Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2022.–2027. gadam (turpmāk – BJĢP), kur definētais jaunatnes politikas mērķis ir radīt iespējas visu jauniešu attīstībai un labklājībai, stiprināt jauniešu iekļaušanos sabiedrībā un līdzdalību visās dzīves jomās, kā arī sekmēt kvalitatīvas un ilgtspējīgas darba ar jaunatni sistēmas izveidi valsts un pašvaldību līmenī. BJĢP definēti šādi rīcības virzieni:

- 1) darba ar jaunatni kvalitatīvas un ilgtspējīgas sistēmas izveide un attīstība;
- 2) plašākas un aktīvākas jauniešu līdzdalības veicināšana;
- 3) darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana;
- 4) jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušanas veicināšana.

Valstī ir izstrādāta arī Jaunatnes politikas valsts programma 2023.–2025. gadam²², lai nodrošinātu efektīvu un koordinētu jaunatnes politikas īstenošanu Latvijā un nodrošinātu ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentos noteikto uzdevumu īstenošanu un rezultatīvo rādītāju sasniegšanu jaunatnes jomā, un Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2022.–2024. gadam, kas ir īstermiņa politikas plānošanas dokuments BJĢP jaunatnes politikas mērķa un izvirzīto rīcības virzienu īstenošanai turpmākajiem 3 gadiem.

Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģijā 2019.–2027. gadam²³, kuras mērķis ir risināt esošās un turpmākās problēmas, ar ko saskaras jaunieši visā Eiropā, ir definētas trīs darbību jomas jaunatnes nozarē:

- 1) iesaistīšanās: jauniešu līdzdalības veicināšana demokrātiskajā dzīvē;
- 2) saiknes veidošana: jauniešu apvienošana visā ES un ārpus tās, lai veicinātu brīvprātīgu iesaistīšanos, mācīšanās mobilitāti, solidaritāti un starp kultūru izpratni;
- 3) iespēju veicināšana: veicināt jauniešus uzņemties atbildību par savu dzīvi.

SNJPP stratēģiskajā daļā ir definēta jaunatnes politikas vīzija un mērķi, izvirzot konkrētus rīcības virzienus un sasniedzamos rādītājus, kas apkopoti Rīcības plānā. SNJPP izstrādes procesā ir ņemti

¹⁸ <https://likumi.lv/ta/id/336956-pasvaldibu-likums>

¹⁹ Jaunatnes likums <https://likumi.lv/doc.php?id=175920>

²⁰ Brīvprātīgā darba likums <https://likumi.lv/ta/id/275061-brivpratiga-darba-likums>

²¹ Ilgtermiņa konceptuālais dokuments “Latvijas izaugsmes modelis: cilvēks pirmajā vietā”; Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam; Latvijas Nacionālās attīstības plāns 2021.–2027.gadam.

²² <https://www.izm.gov.lv/lv/jaunatnes-politikas-valsts-programma>

²³ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&from=LV)

vērā Siguldas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2021.–2045. gadam²⁴ definētais ilgtermiņa redzējums un prioritātes novada attīstībai, kā arī Siguldas novada Attīstības programmas 2021.–2027. gadam Rīcības plāns²⁵, kurā noteikti šādi rīcības virzieni attiecībā uz jaunatnes politikas īstenošanu:

- 1) jaunatnes politikas plānošana un iniciatīvu atbalstīšana, un jauniešu līdzdalības veicināšana;
- 2) jauniešu iniciatīvām atbalstošu telpu iekārtošana un materiāltehniskās bāzes pilnveidošana;
- 3) brīvprātīgā darba popularizēšana un īstenošana.

Papildus minētajam ņemti vērā arī citi nozaru plānošanas dokumenti, esošās situācijas analīze, Siguldas novada jaunatnes politikas programmas 2019.–2021. gadam izvērtējums²⁶, 2023. gada sākumā veiktās Siguldas novada jauniešu aptaujas rezultāti, SNJPP izstrādes darba grupas priekšlikumi un secinājumi, jauniešu un sabiedrības iesaistes pasākumu rezultāti. SNJPP ir ņemti vērā arī ārējie faktori, kā piemēram, epidemioloģiskā situācija un ģeopolitiskā situācija, kas ietekmē gan jomas attīstības tendences, gan īstenošanu ikdienā.

Lai arī Jaunatnes likums nosaka, ka jaunieši ir 13–25 gadu vecumam, gan no aptaujas datiem, gan no JLS un JD pieredzes, veicot darbu ar jaunatni JIC “Mērķis” ietvaros, reālais darbs ikdienā notiek ar jauniešiem, sākot no 11 gadu vecuma, tāpēc SNP ietvaros darba ar jaunatni mērķauditorijā ir iekļauti jaunieši, sākot no 11 gadu vecuma, tādējādi veicot gan preventīvo darbu ar jaunatni, gan veicinot jauniešu vēlmi darboties un līdzdarboties sabiedriskajā dzīvē.

SNJPP un Rīcību plāns ir instrumenti kopējā novada attīstības stratēģisko mērķu un uzdevumu realizācijai. SNJP izstrādes mērķis ir noteikt Siguldas novada pašvaldības stratēģiskos uzstādījumus jaunatnes jomas attīstībai, kas būs pamats sistemātiska un plānveida darba ar jaunatni organizēšanai, veicinot noteikto mērķu sasniegšanu. Būtiski darbu ar jaunatni organizēt sistemātiski un mērķorientēti, kā arī paredzēt finansējumu, lai definētos mērķus sasniegtu. SNJPP ir izvirzītas 5 prioritātes.

²⁴ <https://www.sigulda.lv/public/lat/pasvaldiba/dokumenti1/strategijas/>

²⁵ https://www.sigulda.lv/public/lat/buvvaldeattistiba/planosana1/attistibas_programma1/

²⁶ Izvērtējums pieejams Pielikumā Nr.1.

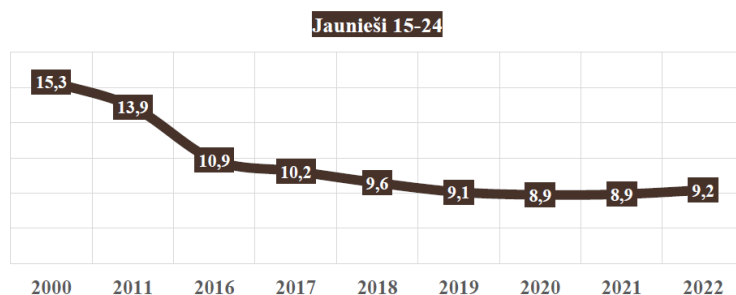
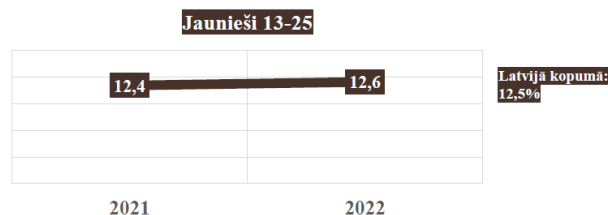
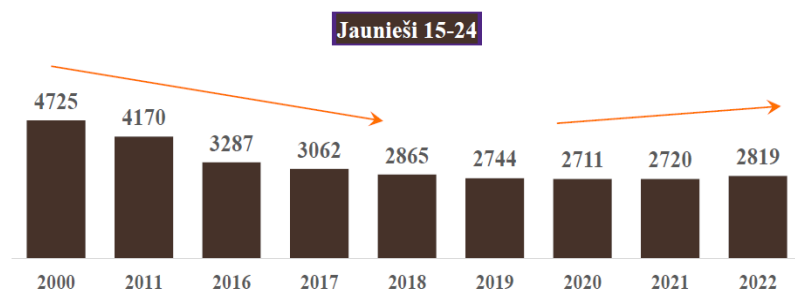
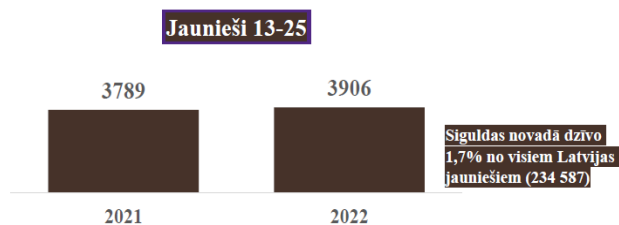
Siguldas novada raksturojums

2022. gadā Siguldas novadā dzīvoja kopumā 3906 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Aptuveni puse no visiem novada jauniešiem ir nepilngadīgas personas (vecuma grupā 13–17 gadi), 28 % ir 18–21 gadu vecumgrupā un tikai katrs ceturtais 22–25 gadu vecumgrupā. Salīdzinot ar 2021. gadu, jauniešu skaits gada laikā bija palielinājies par 117 personām jeb 3 %.

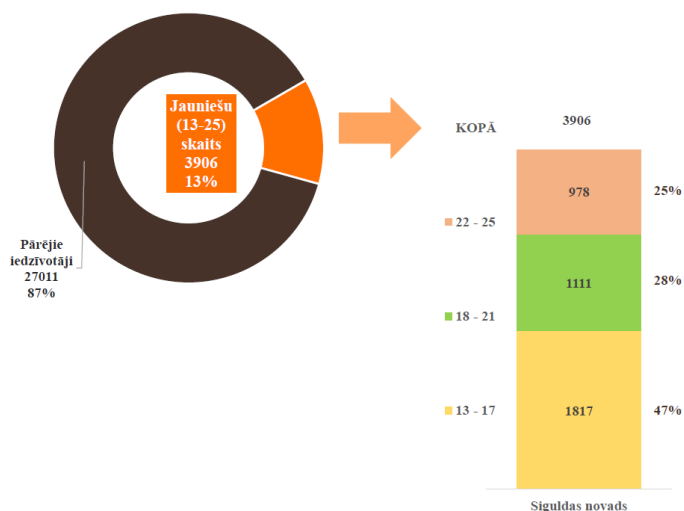
Dati par jauniešu skaita izmaiņām ilgākā laika periodā oficiālajā statistikā pieejami tikai par vecuma grupu 15–24.

Dati par jauniešu skaita izmaiņām ilgākā laika periodā oficiālajā statistikā uzrāda, ka pēdējo divdesmit gadu laikā Siguldas novadā (jaunais Siguldas novads, ieskaitot tās teritorijas, kas nāca klāt pēc ATR) dzīvojošo 15–24 gadīgo jauniešu skaits ir būtiski samazinājies. Ja 2000. gadā Siguldas novadā dzīvoja 4725 jaunieši, tad 2022. gadā vairs tikai 2819 (-1906 personas jeb -40 %). Būtiskākais jauniešu skaita kritums novērojams laika periodā līdz 2018. gadam, turpmākajos gados nostabilizējoties. Jāuzsver, ka pēdējos trīs gados novērojams pakāpenisks jauniešu skaita pieaugums.

2022. gadā 13–25 gadus veci jaunieši veidoja 12,6 % no visiem Siguldas novada iedzīvotājiem. Tāpat kā jauniešu kopskaits, arī jauniešu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā ir nedaudz palielinājies, kas liecina par to, ka jauniešu skaits palielinājies straujāk nekā iedzīvotāju kopējais skaits. Siguldas novada jauniešu īpatsvara rādītājs ir līdzīgs Latvijas vidējam jauniešu īpatsvara rādītājam (12,5 %).

Jauniešu (13-25) skaits un īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā 2022.g.

Par ilgāku laika periodu dati pieejami tikai par 15–24 gadus vecu jauniešu vecuma grupu. Tie uzrāda būtisku jauniešu īpatsvara kritumu laika posmā no 2000. līdz 2016. gadam, mērenākam kritumam turpinoties vēl līdz 2020. gadam. Pēdējos trīs gados novērojams neliels jauniešu īpatsvara pieaugums.

Sistēma darbā ar jaunatni Siguldas novadā

Darbu ar jaunatni Siguldas novadā koordinē JLS, kas ir tiešā pakļautībā zem Siguldas novada pašvaldības Izglītības un sporta pārvaldes (turpmāk – SNPISP) vadītāja/-as. Darba ar jaunatni koordinēšana ietver jauniešu vajadzību un interešu noskaidrošanu, darba ar jaunatni pārraudzīšanu visā novadā, t.sk. darbā ar jaunatni iesaistīto darbinieku apmācības un profesionālās pilnveides nodrošināšanu, brīvprātīgā un mobilā darba ar jaunatni sistēmu izveidošanu un pārraudzību, jauniešu līdzdalības veicināšanu novadā, neformālas izglītības programmu attīstīšanu jauniešiem, sadarbību ar citām pašvaldības institūcijām un organizācijām. Darba ar jaunatni koordinēšanai ir izveidota atsevišķa budžeta pozīcija SNPISP budžetā.

JIC “Mērķis” ir SNJC nodaļa, kas veic tiešo darbu ar jaunatni un tā mērķis ir atbalstīt darbu ar jaunatni Siguldas novadā, veicinot jauniešu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, kas nodrošina jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu Siguldas novadā. JIC “Mērķis” uzdevums ir nodrošināt jaunatnes politikas īstenošanu novadā, īstenot darbu ar jaunatni novadā, veikt jaunatnes politikas izvērtējumu un izstrādāt priekšlikumus, nodrošināt starpinstitucionālo sadarbību novadā, veicināt jauniešu iniciatīvu, īstenot un piedalīties vietējā, valsts un starptautiska mēroga pasākumos, projektos un programmās, organizēt darbu ar jaunatni.

2023. gadā tika atjaunots Siguldas novada JLKP darbs, kuras uzdevumi ir nodrošināt pašvaldības iestāžu un struktūrvienību sadarbību ar jauniešiem saistītos jautājumos, apkopot un analizēt informāciju par Siguldas novada jauniešu problēmām, vajadzībām un interesēm, veikt darba ar jaunatni vērtēšanu, izstrādāt un iesniegt darba ar jaunatni priekšlikumus, veicināt jauniešu līdzdalību, plānot finanses darba ar jaunatni attīstībai. JLKP padomes nolikumu apstiprina SNP, un šobrīd tajā darbojas 12 dažādi darba ar jaunatni speciālisti un jaunieši.

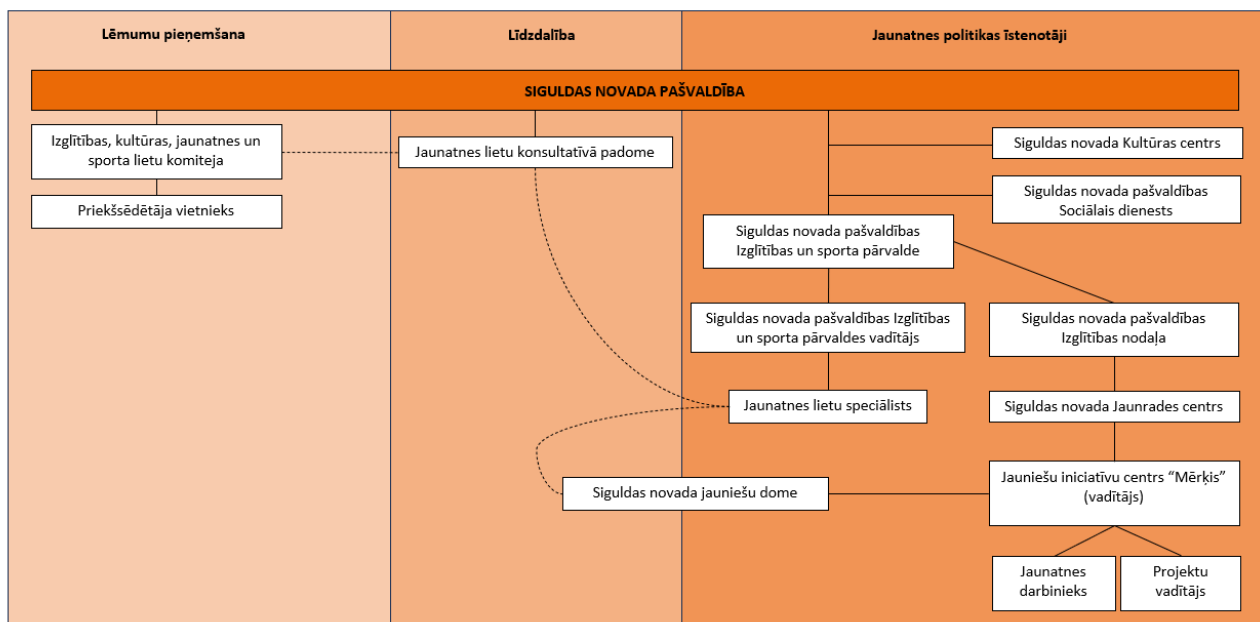
2021. gadā tika izveidota SNJD, kurā jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem var iesaistīties brīvprātīgi. SNJD sastāvā tiek ņemts vērā teritoriālais princips, lai nodrošinātu, ka tajā darbojas jaunieši no Siguldas pilsētas un novadu centriem, pagastiem. SNJD mērķis ir veicināt jauniešu līdzdalību un personīgo izaugsmi sociālajās, politiskajās un kultūras norisēs vietējā un valsts mērogā. SNJD dalībnieki var izteikt ierosinājumus un priekšlikumus, kas ir saistīti ar jauniešu interesēm un vajadzību īstenošanu Siguldas novadā, veicināt sadarbību ar vietējās pašvaldības struktūrvienībām

dažādos jauniešiem aktuālos jautājumos, izstrādāt ar jauniešu interesēm un vajadzībām saistītus lēmumu projektus, piedalīties un īstenot projektus, aktīvi līdzdarboties novada organizētajās aktivitātēs, kā arī paši organizēt pasākumus jauniešiem un veicināt sadarbību ar citām jauniešu domēm, iestādēm un organizācijām vietējā, valsts un starptautiskajā mērogā, nodrošināt jauniešu iespējas īstenot fiziskās aktivitātes, veicināt jauniešu veselīgu dzīvesveidu un lietderīgu brīvā laika izmantošanu, pārstāvēt jauniešu viedokli. SNJD aktivitātes tiek finansētas no projektu līdzekļiem vai SNJC budžeta līdzekļiem. SNJD sadarbojas ar Siguldas novada JLKP.

Jauniešu līdzdalības aktivitātes var tikt īstenotas arī caur skolu pašpārvaldēm. Tās darbojas Siguldas Valsts ģimnāzijā, Siguldas pilsētas 1. vidusskolā, Siguldas pilsētas pamatskolā, Laurenču sākumskolā, Mālpils vidusskolā, Inčukalna pamatskolā, Krimuldas vidusskolā, Garlība Merķeļa Lēdurgas pamatskolā. JIC “Mērķis” regulāri sadarbojas un sniedz atbalstu skolēnu pašpārvalžu projektu konkursu sagatavošanā, iesniegšanā un īstenošanā.

Siguldas novadā ir reģistrētas un darbojas šādas biedrības, kas veic darbu ar jaunatni: “r.a. “Siltumnīca”” (Krimuldas pagasts), biedrība “Māksla labsajūtai” (Siguldas novads), Siguldas 83. skautu un gaidu vienība (Sigulda), Latvijas mazpulku klubs (Sigulda), biedrība “Do more Be more” (Sigulda). Siguldas Valsts ģimnāzijā izveidots “Eiropas klubs”, kas piedāvā aktivitātes jauniešiem, un “Lielo ģimnāzija”, kurā tiek organizētas lekcijas, semināri pieaugušajiem, t.sk. jauniešiem virs 18 gadu vecuma. 2021. gadā tika dibināta biedrība “Siguldas novada Jaunrades centra atbalsta biedrība”, kas atbalsta jauniešu iniciatīvu projektu koordinēšanu. 2022. gadā darbu Siguldā uzsāka Pusaudžu resursu centrs. Novadā darbojas arī Jaunsardzes un Zemessardzes vienības. Atbalstu jauniešiem ar invaliditāti sniedz biedrība “Cerību Spārni”, nodibinājums “R.R.Fonds”, Siguldas novada pašvaldības Sociālā dienesta Ģimenes atbalsta nodaļa. Cieša sadarbība ir izveidojusies ar citu pilsētu biedrībām “Piedzīvojumu Garāža”, “Piedzīvojumu Gars” un citām, kas organizē aktivitātes jauniešiem dažādos Latvijas novados.

1. attēls. Siguldas novada pašvaldības institucionālā sistēma darbam ar jaunatni

Stikāka informācija par darbu ar jaunatni attiecībā uz jauniešu sociāli ekonomisko situāciju, darba ar jaunatni īstenošanas esošo situāciju, jauniešu aktivitātēm un iespējām pieejama Darba ar jaunatni kartējumā Siguldas novadā Pielikumā Nr. 4.

Jauniešu dzīves kvalitātes pētījums Siguldas novadā

2023. gadā sākumā tika īstenots pētījums “Siguldas novada jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte”²⁷ Siguldas novadā, kuras mērķis bija iegūt Siguldas novada jauniešu (to, kuri dzīvo, mācās vai strādā pašvaldības teritorijā) statistisku un socioloģisku raksturojumu. Laika periodā no 2023. gada 20. marta līdz 5. aprīlim tika īstenota Siguldas novada jauniešu kvantitatīva aptauja, sasniežot 454 jauniešus. Aptauja ir neatņemama jaunatnes politikas programmas sastāvdaļa, jo ir izvirzīto prioritāšu un uzdevumu pamatā.

Galvenie secinājumi, kas izriet no pētījuma ir:

- Absolūtais vairākums jauniešu (83 %) ir apmierināti ar Siguldas novadu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un pavadīt brīvo laiku. Nedaudz augstāki apmierinātības rādītāji ir tiem jauniešiem, kas dzīvo pilsētā. Tāpat novērojams, ka pozitīvākus vērtējumus snieguši 12²⁸–13 gadīgie jaunieši, bet kritiskos vērtējumus biežāk snieguši 16–17 gadīgie jaunieši.
- Tie, kuri sniedz kritiskus vērtējumus, tos salīdzinoši visbiežāk (18 %) norāda, ka nav ko darīt brīvajā laikā, jo pašvaldībā nav atpūtas un izklaides vietu. Būtiski iezīmējas, ka kritisku vērtējumu sniegušas meitenes (29 % meiteņu minējušas, ka nav ko darīt brīvajā laikā, kamēr to atzinuši tikai 7 % puisi).
- Kopumā 84 % jauniešu pēdējā gada laikā ir piedalījušies vismaz vienā no anketā iekļautajām 16 sabiedriskajām un sociālajām aktivitātēm. Tātad 16% jauniešu nav piedalījušies nekādās aktivitātēs.
- Visvairāk jauniešu piedalījušies kultūras pasākumos (43 %) un sporta aktivitātēs (38 %). Salīdzinoši daudz jauniešu apmeklējuši arī aktivitātes Jaunrades centrā (23 %), kā arī ir audzēkņi mākslas vai mūzikas skolā (20 %). Papildus minētajam laika posmā no 2021. gada aprīļa līdz jūnijam Siguldas novadā JIC “Mērķis” veica aptauju jauniešu vidū, lai noskaidrotu jauniešu viedokli par JIC “Mērķis” īstenotajām aktivitātēm. No aptaujas var secināt, ka jaunieši, galvenokārt, JIC “Mērķis” apmeklēt diskotēkas, tematiskās ballītes, spēļu vakarus, talantu šovus. Uz jautājumu, kāds ir iemesls tam, kāpēc neapmeklē JIC “Mērķis”, jaunieši, visbiežāk atbild, jo neinteresē, nav laika, neviens no draugiem tur neiet.
- Novērojams, ka maz jauniešu piedalās tādās sabiedriskās aktivitātēs kā brīvprātīgais darbs (12 %), nevalstisko organizāciju darbība (7 %), vietējo kopienu aktivitātes (8 %). Tikai 10 % piedalās starptautiska un vietēja līmeņa jauniešu projektu konkursos (uzņēmējdarbībai, sociālajiem projektiem) vai iesaistās tajos kā dalībnieki.
- Lai gan kopumā 84 % jauniešu pēdējā gada laikā ir piedalījušies vismaz vienā aktivitātē, tikai 38 % ir tādu, kuri ir piedalījušies 3 vai vairāk aktivitātēs. Kamēr 47 % gada laikā piedalījušies tikai 1 vai 2 aktivitātēs. Tādējādi aptuveni pusi pašvaldības jauniešu var raksturot kā mazaktīvus sabiedriskās vai brīvā laika aktivitātēs.
- Lūgti novērtēt savas iespējas Siguldas novadā, vispozitīvāk vērtētas iespējas apmeklēt kultūras pasākumus (67 % novērtē, ka ir plašas vai pietiekamas iespējas), pavadīt brīvo laiku

²⁷ Pilnais pētījuma ziņojums Siguldas novada jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpētē ir pieejams Pielikumā Nr. 2.

²⁸ Rezultātu analīzē tika iekļauti dati arī no jauniešiem, kuru vecums ir 11 un 12 gadi, jo ikdienā darbs ar jaunatni “JIC” Mērķī notiek ar jauniešiem, sākot no 11 gadu vecuma, tādējādi veicinot jauniešu līdzdalību arī vēlākā vecuma posmā.

atbilstoši savām vēlmēm (65 %), apmeklēt interesējošos pulciņus (64 %), atrast domubiedrus (61 %), apmeklēt interesējošos sporta pasākumus (61 %).

- Visvairāk kritisko vērtējumu sniegts par iespējam ietekmēt pašvaldības lēmumus (46 % novērtē, ka ir mazas iespējas vai nav nekādu iespēju), ietekmēt lēmumus savā izglītības iestādē (40 %), atrast sev tīkamu darbu (40 %).
- Dati liecina, ka jaunieši neizmanto tās iespējas, kas viņiem ir pieejamas. Piemēram, 50 % novērtē, ka viņiem ir iespējas iesaistīties brīvprātīgajā darbā, tomēr tikai 12 % to ir darījuši; 52 % jauniešu novērtē, ka viņiem ir iespējas iesaistīties jauniešu projektos, bet tikai 10 % to ir darījuši. Tāpat šie dati liecina, ka daļai jauniešu neinteresē dažādās līdzdalības iespējas. Piemēram, 40 % novērtējuši, ka viņus neinteresē iespējas iesaistīties nevalstisko vai jauniešu organizāciju darbā, 39 % neinteresē iesaistīties vietējo kopienu aktivitātēs, 32 % neinteresē tālākizglītība.
- Aptaujā jaunieši tika lūgti norādīt, kas viņus motivētu vairāk iesaistīties skolēnu pašpārvaldē, jauniešu domē, brīvprātīgajā darbā, nevalstiskajās organizācijās. Izvērtējot norādītās atbildes, iespējams izdalīt šādus motivējošos faktorus: nepieciešama finansiāla atlīdzība par iesaistīšanos; ja būtu vairāk brīvā laika; paziņu, draugu iesaistīšanās; nepieciešama plašāka informācija par iespējām; svarīgs ir aktivitāšu jēgpilnums (iespējas ietekmēt lēmumus, paveikt ko noderīgu).
- Aptaujā jaunieši tika lūgti brīvā tekstā norādīt, kādas iespējas un aktivitātes vēlētos, lai būtu pieejamas Siguldas novadā. Visbiežāk (69 %) jaunieši norādījuši uz dažādām aktīvās atpūtas un sporta aktivitātēm. Bieži minētas arī interešu izglītības (47 %), kā arī kultūras un izklaides (42 %) aktivitātes. Salīdzinoši biežāk minētās konkrētās iespēju vēlnes ir: sporta spēles, sacensības (18 %), koncerti (15 %), teātris (11 %), basketbola laukumi (11 %), volejbola laukumi (9 %), IT/programmēšanas pulciņi (8 %). Interešu izglītības aspektā, savukārt, parādās pagastu jauniešu mērķgrupa kā izteikti ieinteresētāki – 53 % no tiem, kas dzīvo tālu no pašvaldības centra, ir ieinteresēti iesaistīties interešu izglītībā.
- Anketā jaunieši tika lūgti norādīt, kādu jomu brīvprātīgā darba aktivitātēs viņi labprāt piedalītos Siguldas novadā. Jauniešus visvairāk interesētu brīvprātīgais darbs tādās jomās kā izklaides pasākumi (40 %), sporta aktivitātes (40 %), dzīvnieku aizsardzības aktivitātes (36 %), ēdiena gatavošana un izdāle (35 %). Bieži interese izteikta arī par bērnu un jauniešu aktivitātēm (30 %), kultūras un mākslas pasākumiem (28 %), vides un dabas aizsardzības pasākumiem (26 %).
- Kopumā 87 % jauniešu novērtē, ka Siguldas novadā būtu nepieciešami speciālisti, lai palīdzētu jauniešiem gadījumos, kad tas nepieciešams. 52 % jauniešu norāda, ka nepieciešams psihologs ārpus skolas, 50 % norādījuši, ka nepieciešams psihologs skolā, 47 % norāda, ka nepieciešams speciālists vai persona, ar kuru nepieciešamības gadījumā varētu aprunāties. 38% jauniešu norāda uz konsultatīvā tālruņa nepieciešamību. 26 % kā atbilstošu speciālistu, kas varētu sniegt palīdzību, norāda jaunatnes darbinieku, kā arī pašvaldības policiju.

VĪZIJA, STRATĒGISKIE MĒRĶI UN UZDEVUMI

Siguldas novada jaunatnes politikas vīzija ir jauniešiem draudzīgs novads, kurā dzīvo aktīvi savas dzīves kvalitātes un novada attīstībā ieinteresēti jaunieši.

Siguldas novada jaunatnes politikas stratēģiskais mērķis ir uzlabot jauniešu vecumā no 13 līdz 25 gadiem, kas dzīvo, mācās vai strādā Siguldas novadā, dzīves kvalitāti, veicinot viņu iniciatīvas, darba tikumu un patriotismu, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, kā arī atbalstot darbu ar jaunatni.

Izvirzītas šādas prioritātes²⁹:

- 1) jaunatnes politikas plānošana, jauniešu iniciatīvu atbalstīšana un jauniešu līdzdalības veicināšana (U2, R7);
- 2) jauniešu iniciatīvām atbilstošu telpu iekārtošana un materiāltehniskās bāzes pilnveidošana (U2, R8);
- 3) brīvprātīgā darba popularizēšana un īstenošana (U2, R9);
- 4) pieaugušo izglītības iespējas atbalstīšana (U7, R23);
- 5) preventīvā darba attīstīšana darbā ar dažādām mērķu grupām, lai mazinātu sociālo problēmu veidošanos (U19, R64).

Darbs ar jaunatni ir uzdevumu kopums, kas atbalsta un veicina jauniešu iniciatīvas, radot labvēlīgus apstākļus viņu intelektuālajai un radošajai attīstībai, nodrošina jauniešiem iespēju iegūt dzīvei nepieciešamās prasmes, zināšanas un kompetences neformālās izglītības ceļā, nodrošina jauniešiem iespēju lietderīgi izmantot brīvo laiku un nodrošina jauniešiem viņu attīstības vajadzībām atbilstošas informācijas pieejamību. Darbs ar jaunatni sniedz nozīmīgu ieguldījumu aktīvā pilsoniskumā, tā ir iespēja apgūt prasmes, zināšanas un attieksmi pilsoņu līdzdalības un sociālās darbības jomā. Darbam ar jaunatni primāti jābūt preventīvam, izglītojošam un iesaistošam, lai jaunieši kļūtu par atbildīgiem sava novada patriotiem, kas turpina dzīvot novada teritorijā. Darbs ar jaunatni jāveido atbilstoši jauniešu vecumposmu īpatnībām, tas jāpiemēro dažādām globālām izmaiņām. Tāpēc SNJPP ir noteikti uzdevumi rezultatīvo rādītāju sasniegšanai. Darbības plāns, izvirzot konkrētas prioritātes un uzdevumus, tiek apstiprināts katru gadu atbilstoši politiskajai un ekonomiskajai situācijai novadā.

Skatoties uz teritoriālo perspektīvu, būtiski uzsvērt, ka šobrīd aktīvais darbs ar jaunatni Siguldas novadā norit pārsvarā Siguldas pilsētā, ņemot vērā to, ka lielākā daļa jauniešu dzīvo un uzturas tieši Siguldas pilsētā. Pagastu un ciemu aktīvākie jaunieši iesaistās dažādos novadā organizētajos pasākumos un aktivitātēs, tomēr svarīgi ir attīstīt mobilo darbu ar jaunatni, lai sniegtu atbalstu jauniešiem pagastos uz vietas, veicinot jauniešu savstarpējo komunikāciju, iesaistot aktivitāšu plānošanā un organizēšanā, plānojot uzņēmējdarbības iniciatīvas vai līdzdarbotos dažādā jauniešu iniciatīvu grupās. Darbs ar jaunatni novadu pagastos ir jāveido starpdisciplināri, sadarbojoties ar citām pašvaldības institūcijām vai nevalstisko sektoru. Nozīmīgs darbs ar jaunatni var tikt veikts arī digitāli, izmantojot dažādus digitālos rīkus un iespējas, piemēram, jauniešu informēšanai, interešu apzināšanai, dažādas aplikācijas aktivitāšu organizēšanai. Tādējādi digitālie rīki var tikt izmantoti kā platforma darbam ar jaunatni.

²⁹ Atbilstoši Siguldas novada Attīstības pamatnostādņēm 2021.–2027. gadam

IETEKMES NOVĒRTĒJUMS UZ PAŠVALDĪBAS BUDŽETU

SNJPP ir izvirzītas 5 prioritātes, kur ir nepieciešams nodrošināt stabilu, nepārtrauktu un ilgtermiņa finanšu plānošanu atbilstoši SNJPP Rīcības plānam, nodrošinot SNJPP Rīcības plānā paredzēto mērķu sasniegšanu, līdz ar to pašvaldības budžetā būtu nepieciešams ieplānot finanšu līdzekļus, kas nodrošinātu Rīcības plānā norādītos nepieciešamos ieguldījumus materiāltehniskās bāzes pilnveidošanā, darbam ar jaunatni institucionālās sistēmas stiprināšanā, dažādu veicamo aktivitāšu plānošanā un īstenošanā, kā arī atbalsta un informācijas tīkla izveidē darbam ar jaunatni pagastos.

Izstrādājot ikgadējo Darbības plānu, nepieciešams paredzēt finansējumu Rīcības plāna uzdevumos minēto aktivitāšu finansēšanai, izvērtējot ikgadējo pašvaldības budžeta ietvaros pieejamo finansējumu jaunatnes jomai, izvirzītās prioritātes un aktualitātes, kā arī, apzinot ārējā finansējuma pieejamību (arī ES vai citu fondu projektu līdzfinansējumu) un jaunatnes jomas darbinieku kapacitāti, apgūt pieejamo finansējumu.

Darba ar jaunatni īstenošanai jau šobrīd pašvaldībā tiek piesaistīti finanšu līdzekļi no dažādiem projektu konkursiem, lai veicinātu darba ar jaunatni attīstību novadā, kā, piemēram, valsts programmas projekti “Es Zinu, tu esi” (6996.00 EUR), sadarbībā ar biedrību “Piedzīvojumu Garāža” valsts programmas projekts “Šis ir tavs laiks” (6907.00 EUR), Mālpils vidusskolas skolēnu pašpārvaldes mentālās veselības mēnesis (1000.00 EUR), Siguldas Valsts ģimnāzijas skolēnu pašpārvaldes projekts “(PĀR)KĀPIENS” (1000.00 EUR), sadarbībā ar biedrību “Māksla labsajūtai” projekts “Labbūtības čemodāns” (7000.00 EUR), sadarbībā ar Gulbenes novada Jauniešu centru – “Erasmus+” maza mēroga partnerības projekts “Be Mobile”(15 000.00 EUR).

/

IEVIEŠANAS UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA

SNJPP ieviešanas uzraudzības kārtības pamatā ir uzraudzības ziņojuma izstrāde, lai:

- nodrošinātu programmā izvirzīto mērķu sasniegšanu;
- pamatotu Rīcības plāna aktualizācijas nepieciešamību;
- nodrošinātu pašvaldības institūciju savstarpēju sadarbību, informācijas apmaiņu, kā arī novērtētu attīstības iespējams darba ar jaunatni novadā;
- sekmētu kvalitatīvu, efektīvu un caurspīdīgu Rīcības plāna ieviešanu un uzraudzību, nodrošinot ar informāciju jauniešus, iesaistītās institūcijas un sabiedrību kopumā par SNJPP īstenošanas sasniegumiem.

Par SNJPP Rīcības plānu atbildīgā institūcija ir SNPISP un SNJC. Reizi gadā JLS veic SNJPP Rīcības plāna īstenošanas izvērtēšanu novadā, iesaistot arī JLKP un jauniešus. Katru gadu, pirms ikgadējā pašvaldības budžeta projekta izstrādes, tiek izstrādāts un sagatavots iesniegšanai Siguldas novada pašvaldības domē uzraudzības ziņojums par SNJPP izpildi un Darbības plāns nākamajam gadam, norādot prioritāri atbalstāmos pasākumus un tiem nepieciešamo finansējumu. Darbības plānā skaidri tiek atspoguļotas plānotās darbības, saskaņā ar SNJPP, norādot prioritāti atbalstāmos pasākumus un tiem nepieciešamo finansējumu. JLS sagatavo pārskatu par SNJPP izpildi, konkrētajā gadā izvērtējumu, ņemot vērā arī iedzīvotāju un jauniešu vajadzības. SNJPP gala ziņojumu par SNJPP īstenošanu sagatavo 2028. gadā ne vēlāk kā līdz 1. martam un iesniedz to izskatīšanai JLKP un Izglītības, kultūras un jaunatnes lietu komitejā. Pēc nepieciešamības var tikt sagatavots arī SNJPP vidusposma izvērtējums un iesniegts izvērtēšanai.

RĪCĪBAS PLĀNS³⁰

Prioritāte	Darbības rezultāts	Uzdevumi	Atbildīgā institūcija	Indikatīvais finansējums un finanšu avoti (Pašvaldības, ES un citi ārējie fondi, IZM vai cits)	Iespējamie sadarbības partneri
1.	Jaunatnes politikas plānošana un iniciatīvu atbalstīšana, un Jauniešu līdzdalības veicināšana			245 500 EUR	
Jaunatnes plānošana politikas	1.1. Stiprināta savstarpējā sadarbība un labās prakses apmaiņa starp jomas pārstāvjiem.	1.1.1. Nodrošināta pastāvīga JLKP darbība, paredzot vismaz 4 tikšanās gadā.	JLS	Esošā budžeta ietvaros SNP	
		1.1.2. Vienu reizi gadā veikta SNJPP izvērtēšana.	JLKP	Esošā budžeta ietvaros SNP	
		1.1.3. Vienu reizi 2 gados noorganizēts pieredzes apmaiņas brauciens JLKP.	JLS	2000 EUR SNP	NVO
		1.1.4. Izveidota informatīva platforma (vai sadaļa), kurā ar regularitāti vismaz 1x nedēļā tiek atspoguļotas iespējas jauniešiem novadā, Latvijā un Eiropā. Vismaz 1 rakstu reizi ceturksnī sagatavo un publicē JD.	JLS JD	Esošā budžeta ietvaros SNP Valsts programma	NVO SNP Sabiedrisko attiecību nodaļa
		1.1.5. Izveidota informācijas apmaiņas sistēma starp darbā ar jaunatni iesaistītam personām	JLS		

³⁰ Saskaņā ar Siguldas novada Attīstības pamatnostādnes 2021.–2027.gadam U2 Īstenot jaunatnes politiku, R7, R8, R9, R23, R64

		novadā par izglītojošiem pasākumiem, neformālās izglītības iespējām un jaunatnes politikas pasākumiem, t.sk. izveidots un uzturēts kontaktu saraksts ar jaunatnes darbā iesaistītajiem.			
		1.1.6. Vismaz vienu reizi ceturksnī noorganizēta starpdisciplināra tikšanās ar SNP institūcijām un NVO.	JLS JIC “Mērķis”	Esošā budžeta ietvaros SNP	SNP kultūras centrs “Siguldas devons” SNPISP SNP Sociālais dienests SNP policija NVO Siguldas Pusaudžu resursu centrs
		1.1.7. Vienu reizi gadā veikta aptauju par aktuālāko jaunatnes jomā, tajā iesaistot vismaz 300 respondentus.	JD	2000 EUR SNP Valsts programma	NVO JLS JIC “Mērķis” Latvijas augstskolas
	1.2. Paaugstinātas darbā ar jaunatni iesaistīto personu profesionālās kompetences	1.2.1. Vienu reizi gadā atbalstīta jaunatnes darbinieku dalība starptautiskos jaunatnes politikas un darba ar jaunatni pasākumos.	JIC “Mērķis”	2000 EUR SNP ES projekti	
		1.2.2. Darbā ar jaunatni iesaistītajiem 1 reizi gadā noorganizēts pieredzes apmaiņas brauciens Latvijā vai ārpus Latvijas.	JLS	2000 EUR SNP ES projekti	
	1.3. Izveidota atbilstoša	1.3.1. Izstrādāta motivācijas programma jaunatnes darbiniekiem, veicinot viņu izaugsmi	SNJC	5000 EUR SNP	SNP Personāla pārvalde

	cilvēkresursu bāze darba ar jaunatni īstenošanai novada.	un stabilitāti. Vismaz 1 reizi gadā noorganizēts saliedēšanās pasākums jaunatnes darbiniekiem.			
		1.3.2. Izveidota amata vieta mobilā darba ar jaunatni darbiniekam (1 slodze)	SNJC	48 000 EUR SNP	NVA
		1.3.3. Pašvaldībā nodrošināts speciālistu atbalsts jauniešiem ārpus izglītības iestādēm (piemēram, karjeras konsultants, psihologs, koučs, dietologs, kurators mācību vielas apgūšanai, mentori, u.tml.). Un sadarbība ar pieejamiem cilvēkresursiem.	JLS	50 000 EUR SNP Valsts programma	NVO Siguldas Pusaudžu resursu centrs SVĢ Lielo ģimnāzija
Jauniešu iniciatīvu atbalstīšana.	1.4. Novadā tiek plānotas un atbalstītas jauniešu iniciatīvas.	1.4.1. Ir realizēti vismaz 40 jauniešu iniciatīvu projekti.	JIC “Mērķis”	12 500 EUR SNP ES projekti Eiropas Solidaritātes korpuss	SNP vispārējās izglītības iestādes
		1.4.2. Visu jauniešu iniciatīvu projektu realizēšanai ir piesaistīti mentori.	JIC “Mērķis”	2000 EUR Esošā budžeta ietvaros SNP Valsts programma ES projekti	SNP vispārizglītojošās izglītības iestādes SNP uzņēmēji
Jauniešu līdzdalības veicināšana.	1.5. Stiprināti jauniešu līdzdalības mehānismi novadā.	1.5.1. Vienu reizi gadā noorganizētas apmācības visām Siguldas novada vispārizglītojošo skolu skolēnu pašpārvaldēm (t.sk. sākumskolās).	JLS JIC “Mērķis”	10 000 EUR SNP Valsts programma NVO Eiropas Solidaritātes korpuss	SNP vispārizglītojošās izglītības iestādes ES māja

		1.5.2. SNP vispārizglītojošo izglītības iestāžu budžetā paredzēts un nodrošināts finansējums 0.01% apmērā no izglītības iestādes budžeta kopsummas skolēnu pašpārvaldēm aktivitāšu īstenošanai.	SNP Izglītības un sporta pārvalde	Esošā budžeta ietvaros	SNP vispārizglītojošās izglītības iestādes
		1.5.3. 1 reizi gadā noorganizētas apmācības un saliedēšanās pasākums SNJD.	JLS	5000 EUR SNP Valsts programma NVO Eiropas Solidaritātes korpuss	
		1.5.4. Nodrošināta pastāvīga SNJD darbība. Ik gadu notikušas vismaz 10 tikšanās.	JLS	Esošā budžeta ietvaros SNP	
		1.5.5. SNJD organizētajos pasākumos iesaistījušies vismaz 500 jauniešu.	JD	5000 EUR SNP Valsts programma ES projekti Eiropas Solidaritātes korpuss	SNP vispārizglītojošās izglītības iestādes
		1.5.6. Izveidots debašu klubs un vienu reizi gadā noorganizētas debates par jauniešiem aktuālām tēmām.	JLS	1000 EUR IZM SNP Valsts programma	SNP vispārizglītojošās izglītības iestādes NVO Siguldas Valsts ģimnāzija

		1.5.7. Vismaz 1 reizi gadā notikusi tikšanās jauniešiem ar politiķiem un SNP domes darbiniekiem, kurās piedalās vidēji 20 jaunieši un 5 politiķi un SNP domes darbinieki katrā pasākumā, nodrošinot sadarbību, viedokļu un ideju apmaiņu.	JLS	5000 EUR SNP ES projekti Valsts programmas projekti	NVO
		1.5.8. Vismaz 2 reizes gadā notikušas tikšanās ar jauniešu izvēlētām iedvesmojošām personībām, kurās piedalās vidēji 20 jaunieši katrā pasākumā.	JIC “Mērķis”	5000 EUR Valsts programma ES projekti	NVO SVĢ Lielo ģimnāzijas SNP vispārīzglītojošās izglītības iestādes
		1.5.9. Vienu reizi 2 gados noorganizēts jauniešu forums, kurā piedalījušies vidēji 50 jaunieši.	JD	4000 EUR Valsts programma	JLS JIC “Mērķis”
1.6. Ieviestas jauniešu tradīcijas.		1.6.1. Katru gadu noticis Zinību dienas pasākums (iesaistīti vidēji 300 bērni un jaunieši katru gadu) un viktorīna “Zinu Siguldas novadu!” (iesaistīti vidēji 50 dalībnieku ik gadu).	JIC “Mērķis”	41 000 EUR SNP	
		1.6.2. Reizi gadā organizēts darba ar jaunatni izvērtēšanas svētku pasākums.	JIC “Mērķis” JD	10 000 EUR SNP	JLKP
1.7. Organizēti brīvā laika pavadīšanas pasākumi.		1.7.1. Organizētas vismaz 2 aktivitātes jauniešiem katrā skolēnu brīvlaikā ar iesaistīto dalībnieku skaitu – 30 jaunieši katrā pasākumā.	JIC “Mērķis”	2000 EUR SNP Valsts programma	SNP kultūras centrs “Siguldas devons” SNP Sporta nodaļa NVO
		1.7.2. Vienu reizi 2 gados organizēts Bērnu un jauniešu festivāls kādā no novada pagastiem ar	JIC “Mērķis” SNP Kultūras	Esošā budžeta ietvaros	SNP kultūras centrs “Siguldas

		iesaistīto dalībnieku skaitu – 100 jauniešiem katrā pasākumā.	centrs Devons	Kultūras centrs Devons budžets SNP	devons”
		1.7.3. SNP Veselības dienas ietvaros notikušas 2 aktivitātes vismaz reizi gadā, kas paredzētas jauniešu auditorijai ar iesaistīto dalībnieku skaitu – vismaz 20 jauniešu katrā aktivitātē.	JIC “Mērķis”	2500 EUR SNP ES projekti	SNP Izglītības un Sporta pārvalde
		1.7.4. Ikgadējo Sporta dienu ietvaros Siguldas novada pagastos noorganizēta vismaz 1 aktivitāte, kas paredzēta jauniešu auditorijai ar iesaistīto dalībnieku skaitu – vismaz 20 jaunieši.	JIC “Mērķis”	2500 EUR SNP	SNP Izglītības un Sporta pārvalde
		1.7.5. Vismaz 1 reizi gadā tiek organizēta aktivitāte jauniešiem nemateriālā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai.	JIC “Mērķis”	Esošā budžeta ietvaros Valsts programma	SNP kultūras centrs “Siguldas devons”
	1.8. Atbalstīti izzinoši pasākumi.	1.8.1. Katru gadu dalība vismaz 2 EURODESK tīkla aktivitātēs. Katrā aktivitātē iesaistīti vismaz 20 jaunieši.	JIC “Mērķis”	2000 EUR Eurodesk	STIC SNP vispārīzglītojošās izglītības iestādes NVO
		1.8.2. Izveidota vismaz viena ilgtermiņa tematiska neformālās izglītības programma, kas paredzēta jauniešiem virs 13 gadu vecuma, iesaistot ne mazāk kā 30 jauniešus.	SNJC	Esošā budžeta ietvaros SNP IZM	NVO SNP vispārīzglītojošās izglītības iestādes STIC SNPISP
		1.8.3. Ilgtermiņa tematiskās neformālās izglītības programmās iesaistīti vismaz 300 jaunieši no 11 gadu vecuma no novadu pagastiem.	SNJC		SNP vispārīzglītojošās izglītības iestādes

		1.8.4. Vienu reizi gadā īstenots vismaz 1 starptautisks jauniešu projekts. Atbalstīta jauniešu dalība starptautiskos pasākumos vai aktivitātēs ar SNP sadraudzības pilsētām. Starptautiskos projektos ir iesaistījušies vismaz 100 jaunieši.	JIC “Mērķis”	5000 EUR ES projekti SNP	NVO SNP vispārīzglītojošās izglītības iestādes PA “Siguldas Attīstības aģentūras”
		1.8.5. Notikušas vismaz 2 neformālas izglītības nodarbības gadā mediju pratībā un digitālo ierīču lietošanā ar vidējo dalībnieku skaitu – 20 jaunieši.	Siguldas Tehnoloģiju izglītības centrs	10 000 EUR Valsts programma ES projekti	STIC
	1.9. Veicināta jauniešu reemigrācija.	1.9.1. Izveidota stipendiju sistēma studiju programmu apgūšanai jauniešiem ar ierobežotām iespējām (ar nosacījumu, ka atgriežas strādāt Siguldā vismaz 3 gadus).	JLS	10 000 EUR SNP	SNP uzņēmēji JLKP
		1.9.2. Atbalstīts vismaz 1 SNP uzņēmējs, kurš maksā stipendiju jauniešiem profesionālās vai augstākās izglītības iegūšanai.	JLS		PA “Siguldas Attīstības aģentūra” Uzņēmējdarbības atbalsta punkts
		1.9.3. Popularizēt SNP iestāžu un novada darba devēju prakses iespējas, ievieojot vismaz 5 vakances gadā tīmekļa vietnē www.pakse.lv.	JLS		SNP institūcijas SNP uzņēmēji
2. Jauniešu iniciatīvām atbilstošu telpu iekārtošana un materiāltehniskās bāzes pilnveidošana				20 000 EUR	
Jauniešu iniciatīvām atbilstošu telpu iekārtošana	2.1. Izveidotas un aprīkotas jauniešu iniciatīvām atbilstošas telpas,	2.1.1. Iekārtotas jaunatnes darba realizācijas vietas (jauniešu telpa, jauniešu centrs vai multifunkcionāla vieta) visos novada pagastos.	JLS	5000 EUR SNP Valsts programma	SNP pagastu pārvaldes

	t.sk. jauniešu centri				
Materiāltehniskās bāzes pilnveidošana	2.2. Jauniešu iniciatīvām atbilstošas materiāltehniskās bāzes pilnveidošana	2.2.1. Nodrošināta un atjaunota jaunatnes darbam nepieciešamā infrastruktūra, materiāli tehniskā bāze (JIC “Mērķis” un citās jaunatnes darba realizācijas vietās), atbilstoši aktuālai situācijai.	JIC “Mērķis”	10 000 EUR SNP Valsts programma	SNP pagastu pārvaldes
		2.2.2. Nodrošināta mobilā darba ar jaunatni materiāli tehniskā bāze, lai īstenotu aktivitātes novada pagastos un jauniešu pulcēšanās vietās.	JLS	5000 EUR SNP Valsts programma	SNP pagastu pārvaldes
3. Brīvprātīgā darba popularizēšana un īstenošana				773 000 EUR	
Brīvprātīgā darba popularizēšana un īstenošana	3.1. Veicināta jauniešu iesaistīšanās brīvprātīgā darba veikšanā novadā, novada nevalstiskajās organizācijās.	3.1.1. Ieviesta un integrēta www.brivpratigie.lv sistēma brīvprātīgā darba uzskaitēi Siguldas novada pašvaldībā darbā ar jauniešiem.	JLS	7000 EUR SNP Valsts programma	NVA
		3.1.2. Brīvprātīgajā darbā iesaistīti vismaz 300 jaunieši vecumā 11–25 gadiem.	JIC “Mērķis”	5000 EUR SNP Valsts programma	NVO SNP Sporta pārvalde SNP kultūras centrs “Siguldas devons”
		3.1.3. Nodrošināts finansiāls atbalsts brīvprātīgā darba īstenošanai un popularizēšanai atbilstoši Brīvprātīgā darba likuma nosacījumiem.	JLS	2000 EUR SNP Valsts programma	NVO SNP Sporta pārvalde SNP kultūras centrs “Siguldas devons”
		3.1.4. Apmācītas un brīvprātīgā darba vietu nodrošināšanā iesaistītas vismaz 20 valsts,	JLS JIC “Mērķis”	Valsts programma	SNP kultūras centrs “Siguldas

		pašvaldības vai nevalstiskās organizācijas, kas nodrošinātu Brīvprātīgā darba iespējas jauniešiem.			devons” SNP Sporta nodaļa NVO
		3.1.5. Noorganizēts 1 informatīvs pasākums gadā par brīvprātīgā darba iespējām jauniešiem Siguldā, Latvijā un Eiropā, ar vidējo apmeklētību 20 jaunieši katrā pasākumā.	JIC “Mērķis”	1000 EUR Valsts programma	NVO
3.2. Nodrošināta karjeras izglītības pieejamība	3.2.1. Sadarbībā ar SNP vispārizglītojošo skolu karjeras konsultantiem noorganizēt izglītojošas karjeras aktivitātes vismaz 100 jauniešiem vecumā 12–gadiem.	SNPISP	30 000 EUR SNP Valsts programma	SNP vispārizglītojošas izglītības iestādes	
	3.2.2. Vienu reizi gadā noorganizēti Siguldas novada Karjeras dienu pasākumi ar vidējo dalībnieku skaitu 100 jaunieši.	JLS	5000 EUR SNP Valsts programma	SNP vispārizglītojošas izglītības iestādes NVA	
	3.2.3. Ēnu dienas pasākumos iesaistīti vismaz 600 dalībnieki katru gadu.	JIC “Mērķis”	Esošā budžeta ietvaros SNP	SNP vispārizglītojošās izglītības iestādes	
	3.2.4. Apzinātas un izveidotas vismaz 100 vakances Siguldas novadā, kurās jauniešiem iespējams pieteikties Ēnu dienā.	JIC “Mērķis”	Esošā budžeta ietvaros SNP	SNP SNP uzņēmēji JD	
	3.2.5. Skolēnu vasaras brīvlaikā nodarbināti katru gadu vismaz 300 jaunieši vecumā 13–19 gadiem.	JLS	700 000 EUR SNP	Izglītības un Sporta pārvalde NVA	
	3.2.6. Vispārējās izglītības iestādēs izveidoti vismaz 10 skolēnu mācību uzņēmumi, no kuriem	JLS	Esošā budžeta ietvaros	SNP vispārizglītojošās	

		vismaz 1 piedalās Jauno uzņēmēju dienās – Latvijas SMU finālā			izglītības iestādes
3.3. Attīstītas prakses un nodarbinātības iespējas.		3.3.1. Siguldas novada mājas lapā publicētas vismaz 5 ziņas gadā par jauniešu nodarbinātības iespējām novadā.	JIC “Mērķis”	Esošā budžeta ietvaros SNP	NVA SNP Sabiedrisko attiecību nodaļa
		3.3.2. Izveidotas 50 profesionālo prasmju apgūšanas prakses vietas novadā, kurās iesaistīti jaunieši vecumā 15–18 gadiem.	JLS	20 000 EUR SNP Valsts programma	JLKP SNP uzņēmēji SNP Uzņēmēju konsultatīvā padome
		3.3.3. Izveidota kvalitātes un atpazīstamības zīme “Te ir darbs jauniešiem!” un vismaz 20 novada uzņēmēji to ir saņēmuši.	JLS	3000 EUR Valsts programma	SNP Sabiedrisko attiecību nodaļa SNP Uzņēmēju konsultatīvā padome JLKP SNP uzņēmēji
		3.3.4. Jauniešu dalība ar vismaz 1 <i>start-up</i> biznesa pieteikumu radošo industriju nozarē.	JLS	Valsts programma	SNP kultūras centrs “Siguldas devons” Siguldas biznesa inkubators Latvijas augstskolas
4. Pieaugušo izglītības iespējas atbalstīšana					
4. Pieaugušo izglītības	4.1. Attīstīti	4.2.1 Projektā “Proti un Dari!” iesaistīti vismaz 100 NEET jaunieši.	JLS	Valsts programma	NVO

iespējas atbalstīšana	jaunatnes neformālās izglītības mehānismi kā patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves resurss.	4.2.2. Izveidotas vismaz 2 neformālās izglītības programmas, kas atbilst jauniešu interesēm un var tikt piedāvāts skolām, NVO.	JLS JIC “Mērķis”	Esošā budžeta ietvaros SNP	STIC SNP vispārizglītojošās izglītības iestādes SVĢ Lielo ģimnāzija
5. Preventīvā darba attīstīšana darbā ar dažādām mērķu grupām, lai mazinātu sociālo problēmu veidošanos.				50 000 EUR	
5. Preventīvā darba attīstīšana darbā ar dažādām mērķu grupām, lai mazinātu sociālo problēmu veidošanos.	5.1. Organizēti preventīvie pasākumi un aktivitātes dažādām mērķu grupām.	5.1.1. Izveidota preventīvā darba sistēma, lai sniegtu atbalstu un konsultācijas vismaz 100 jauniešiem, kuri ir nonākuši sociālā riska situācijā.	SNPISP SNP Sociālais dienests	20 000 EUR Valsts programma Esošā budžeta ietvaros	NVO SNP vispārizglītojošās izglītības iestādes SNP sociālais dienests Siguldas Pusaudžu resursu centrs
		5.1.2. Nodrošināta konsultāciju pieejamība ārpus skolas vismaz 100 novada jauniešiem atbilstoši viņu vajadzībām (psihologs, sociālais pedagogs, koučs, mentors vai cita atbalsta persona pēc nepieciešamības).	SNPISP SNP Sociālais dienests	30 000 EUR SNP Valsts programma	NVO SNP vispārizglītojošās izglītības iestādes Siguldas Pusaudžu resursu centrs

Pielikums Nr. 1

Siguldas novada jaunatnes politikas programmas 2019.–2021.gadam izvērtējums

Jaunatnes politikas programmā noteiktā Siguldas novada jaunatnes politikas vīzija ir jauniešiem draudzīgs novads, kurā dzīvo aktīvi savas dzīves kvalitātes un novada attīstībā ieinteresēti jaunieši. Siguldas novada jaunatnes politikas mērķis ir uzlabot jauniešu vecumā no 13 līdz 25 gadiem, kas dzīvo, mācās vai strādā Siguldas novadā, dzīves kvalitāti, veicinot viņu iniciatīvas, darba tikumu un patriotismu, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, kā arī atbalstot darbu ar jaunatni.

Jaunatnes politikas programmas 2019.–2021. gadam izvērtējums veikts, ieskaitot laika periodu līdz 01.03.2023. Kopumā plānošanas dokumentā izvirzītie mērķi ir ilgtermiņa, tāpēc tos nav iespējams sasniegt vienas nozares ietvaros 3 gados, bet tie ir saglabājami un turpināmi. Pozitīvi, ka dokuments ļāvis saglabāt fokusu uz veicamajiem darbiem jaunatnes jomā, īpaši, ņemot vērā darbinieku mainību.

Jaunatnes politikas programmā tika izvirzīti šādi attīstības indikatori:

1. 25% jauniešu vērtējums par to, vai viņiem ir iespējams ietekmēt pašvaldības lēmumus, ir pozitīvs.

2. 40% jauniešu, kas mācās, strādā vai dzīvo Siguldas novadā, ir iesaistījušies brīvprātīgajā darbā.

Pamatojoties uz 2023. gada sākumā veikto Siguldas novada jauniešu aptauju, kurā tika aptaujāti 454 jaunieši vecumā no 12 līdz 25 gadiem, jāsecina, ka Jaunatnes politikas attīstības indikatori nav sasniegti:

1. Tikai 20 % jauniešu vērtējums par iespēju ietekmēt pašvaldības lēmumus ir pozitīvs.

2. Kaut arī 50 % jaunieši novērtē, ka viņiem ir iespēja iesaistīties brīvprātīgajā darbā, tikai 12 % no aptaujātajiem jauniešiem ir iesaistījušies brīvprātīgajā darbā.

Jāņem vērā, ka 2023. gada aptaujā jauniešu mērķgrupa iekļauj arī tos jauniešus, kas dzīvo Siguldas novadam administratīvi teritoriālās reformas rezultātā pievienotajos Krimuldas, Mālpils un Inčukalna novados. Tādēļ izmaiņas rādītājos nav iespējams pilnvērtīgi attiecināt un interpretēt.

Būtiskākie sasniegumi pārskata periodā ir: JIC “Mērķis” jaunu telpu iekārtošana un materiāltehniskās bāzes pilnveidošana, kas arī veicinājis un atbalstījis jauniešu neformālās izglītības attīstību. Izveidota jaunatnes lietu speciālista amata vieta un atjaunota Jaunatnes lietu konsultatīvā padome, izveidota Siguldas novada Jauniešu dome un skolās saglabājušās skolēnu pašpārvaldes. Izveidota un realizēta sistēma jauniešu iniciatīvas projektu atbalstam, kas veicinājis jauniešu pašiniciatīvu.

Vājās puses pārskata periodā: rīcības virzieni balstīti apgalvojumā, ka darbs ar jauniešiem Siguldas novadā ir viena no pašvaldības prioritātēm, tomēr iepriekšējā plānošanas periodā tā nav kļuvusi par vienu no pašvaldības prioritātēm, ierobežotu cilvēkresursu un finansējuma dēļ. Kopumā tikai veidot darbu ar jaunatni ar pieejamajiem rīcības virzieniem šādu mērķi nevar sasniegt.

Pārskata periodā neizpildītie uzdevumi: netika izveidots rīcības plāns katram gadam un netika veikta plānošanas dokumenta uzraudzība katru gadu kā paredzēts – to ietekmēja biežā kadru maiņa un tas, ka Jaunatnes lietu konsultatīvā padome nedarbojās atbilstoši paredzētajam. Līdz ar plānošanas dokumenta beigām tika izveidota Brīvprātīgā darba sistēma – tika noslēgts līgums ar Nodarbinātības Valsts aģentūru par tīmekļa vietnē www.brivpratigie.lv izmantošanu, bet plānošanas periodā nevarēja sistēmu izmēģināt. Līdz tam brīvprātīgā darba īstenošana notikusi, neefektīvi uzskaitot jauniešu iesaisti un viņu brīvprātīgajā darbā veiktās stundas. Nav izveidots darbā ar jaunatni iesaistīto organizāciju sadarbības modelis. Neizdevās izveidot ekonomikas virzienu, kur jaunieši vairāk iesaistās uzņēmējdarbības jomā.

Nozīmīgi ir darbā ar jaunatni iesaistīties cilvēkresursi. Programmas ieviešanas periodā notikusi vairākkārtēja jaunatnes darbinieku maiņa. Ir pieaudzis jaunatnes darbinieku skaits, tomēr, lai būtu bijis iespējams realizēt visus rīcības virzienus, nepieciešams palielināt jaunatnes darbinieku skaitu. Izveidots jaunatnes lietu speciālista amats, kas koordinē jaunatnes politiku.

Kopumā lielākā problēma ir darbinieku trūkums, darbinieku mainība un sadarbības trūkums, kas jāņem vērā plānojot jauno periodu.

Jaunatnes programmas ieviešanas realizācijai, galvenokārt, tika izmantots pašvaldības finansējums, tomēr tika realizēti arī projekti Valsts programmas jaunatnes politikas ietvaros par kopējo summu 35 270 EUR. Papildus Valsts programmas projektiem, kopš 2019. gada Siguldas novada Jaunrades centrs īstenoja

projektu “Proti & Dari!”, kurā piesaistīti 367 528 EUR, iesaistot projektā ap 260 jauniešu, kuri nekur nestrādā un nemācās.

Jaunatnes politikas programmas ieviešanu un rezultātu sasniegšanu ietekmēja arī dažādi ārējie faktori – pandēmija, administratīvi teritoriālā reforma.

Secinājumi un ieteikumi jaunajam plānošanas dokumentam

Par dokumentu kopumā:

Veidojot dokumentu, izvirzīt reāli sasniedzamus mērķus, atbilstoši esošajiem vai plānotajiem cilvēkresursiem un atbilstoši esošajam vai plānotajam finansējumam. Plānojot konkrētus uzdevumus un sasniedzamos rezultātus, saprast, vai to realizācijai ir atbilstoši cilvēkresursi un finansiālie resursi.

Nodrošināt plānošanas dokumenta uzraudzību, aktualizējot rīcības plānu katram gadam.

Plānošanas dokumentā ietvert galvenās vadlīnijas, galvenos virzienus, bet rīcības plānu un budžetu izstrādāt katru gadu, nosakot prioritātes.

Dokumentu saskaņot ar pašvaldības plānošanas dokumentiem un citu nozaru plānošanas dokumentiem.

Darba ar jaunatni sistēma:

Jaunatnes politika ir plašāka kā darbs ar jaunatni. JIC “Mērķis” nav vienīgie jaunatnes politikas realizētāji. Jāparedz jaunatnes darbinieku vai iestāžu specializācija, jo nevar strādāt ar visām vecumgrupām, visām tēmām.

Jauna jaunatnes politikas institucionālā sistēma, kas jāņem vērā jaunajā dokumentā. Izglītības nodaļa kā jaunatnes politikas koordinators un pārraudzītājs.

JIC “Mērķis” funkcijas ir saistītas ar atbalstu jauniešu iniciatīvu grupām, pasākumu organizēšanu, projektu izstrādi, brīvprātīgā darba attīstību, jauniešu iesaistīšanu novada sabiedriskajā dzīvē un jaunatnes informācijas aprites organizēšanu. JIC “Mērķis” ir tiešā darba ar jaunatni veicēji.

Nepieciešams atsevišķs jaunatnes jomas budžets.

Jaunatnes politikas virzieni

Jaunatnes politika jāveido kā starpnozaru sadarbības politika un jāvērs uz prevenciju.

Siguldas prioritātes ir viesmīlība un tūrisms, kuras ietvaros jāskatās arī jauniešu iespējas.

Svarīgi plānot un nodrošināt aktivitātes pagastos. Plānot pulcēšanās vietas un saprast kontaktilvēkus.

Mobilā darba sistēma – finansējums, cilvēkresursi. Šobrīd mobilais darbs balstās uz Valsts programmas projektu finansējumu, bet nepieciešams paredzēt patstāvīgu finansējumu, ja vēlās nodrošināt aktivitātes pagastos.

Brīvprātīgā darba sistēma un organizēšana – finansējums, cilvēkresursi.

Plānot atbalstu jauniešu iniciatīvu grupu darbībai pilsētā un pagastos. Labās prakses piemēri rāda, ka atsevišķs budžets jauniešu domei vai skolēnu pašpārvaldēm, sniedz iespēju jauniešiem būt vairāk aktīviem un aktīvāk iesaistīties līdzdalībā.

Mērķgrupa un vecumposmi

Būtiskākais izaicinājums pašvaldībai saistīts ar spēju vismaz daļu no aizbraukušajiem jauniešiem piesaistīt uz dzīvi novadā vēlākos vecumposmos. Iespējams, šo vecuma grupu jāizdala atsevišķi un jāsaprot – kas varētu būt viņu vajadzības un kurš to var nodrošināt.

Dažādo darba ar jaunatni aktivitāšu mērķa grupu identificēšana ir viens no būtiskiem priekšnosacījumiem darba ar jaunatni sekmīgumam. Nepieciešama mērķgrupu sadalīšana.

Jāpielāgo dažādiem vecumiem dažādas programmas, ja plāno darbu ar bērniem no 10 gadu vecuma. Jādomā, vai būs resursi, lai nodrošinātu programmas atsevišķām mērķgrupām.

Jāņem vērā arī 2023. gada jauniešu aptaujas rezultāti, kuri apliecina, aktīvāki ir gados jaunāki jaunieši – 12–13 gadi, tāpēc būtu svarīgi viņu vēlmi – būt aktīviem nepazaudēt.

Sadarbība ar NVO

Uzdevumus var dot dažādām organizācijām (piemēram, deleģēšanas līgums) – NVO kā pirmā darba pieredze, brīvprātīgā darba veikšanas vietas, jauniešu mentoringa programmas. Strādāt uz prevenciju, nevis korekciju.

Uzņēmējdarbība un nodarbinātība

Jāmeklē jaunas formas skolēnu nodarbinātībai. Ilgstoši izskanējusi doma par jauniešu prakses vietām ilgtermiņā darba veikšanai, bet nav tikusi īstenota.

Uzņēmējdarbība būtu svarīga, lai jaunieši atgrieztos, bet šī kopsadarbība ir plašāka un jāparedz vēl citos pašvaldības dokumentos. Jāsaprot sadarbības veids, kas veido jauniešu un uzņēmēju sadarbību.

Padziļināt karjeras izglītību un pieejamos uzņēmumus. Lai ir jau zināms uzņēmumu loks, kas ir gatavi piesaistīt jauniešus.

Jauniešu līdzdalība

Plānot sistēmu, kas var nodrošināt jauniešiem iespēju iesaistīties jaunatnes politiku ietekmējošu lēmumu apspriešanā, pirms to pieņemšanas.

Jauniešu līdzdalības pasākumiem pievērst īpašu uzmanību, veidojot dažādas līdzdalības formas arī jaunākajam vecumposmam.

Jāsaprot JLKP vieta pašvaldības lēmumu pieņemšanas sistēmā. Jāpārdomā, kāds ir formāts, kā piesaistīt jauniešus, kā jauniešu idejas nonāk līdz JLKP. Lēmumu pieņemšanā iesaistīt bērnus un jauniešus – par sev aktuāliem jautājumiem.

Jāņem vērā, ka Pašvaldību likums paredz Iedzīvotāju padomes, kurās varēs iesaistīties jaunieši no 16 gadiem un būs arī līdzdalības budžets – kā veicināt jauniešu iesaisti.

Informācijas aprīte

Noskaidrot nepieciešamos un izmantojamās informācijas kanālus – jauniešiem, tiem, kuri strādā ar jaunatni.

Nepieciešams izveidot informācijas apkopojumu par bērnu un jauniešu iespējām iesaistīties interešu izglītībā, sporta klubos, interešu grupās, projektos. Šī informācija vairāk nepieciešama darbā ar jaunatni iesaistītajiem - probācijas dienestam, bāriņtiesai, sociālā dienestam, NVO, sociālajiem pedagogiem u.tml.

Veselība

Sigulda ir veselību veicinoša pašvaldība. Veidot sadarbību ar Veselības koordinātoru.

Dokumenta izvērtējums veikts sadarbībā ar JC “Mērķis” darbiniekiem, balstoties uz intervijās un fokusgrupu tikšanās reizēs, kurās piedalījās Sigulda novada pašvaldības, pašvaldību iestāžu un NVO pārstāvji, iegūto informāciju.

Apkopoja: jaunatnes politikas eksperte Rudīte Muraševa

Pielikums Nr. 2

Sabiedrības līdzdalība SNJPP izstrādē

1. 2021. gada aprīlis–jūnijs – jauniešu interešu aptauja par sociālo tīklu lietošanu, brīvā laika pavadīšanu.
2. 2021. gada maijs–jūnijs – darba grupu tikšanās “Uzņēmējdarbība, nodarbinātība”, “Izglītība un veselība”, “Izglītība/apmācības”, “Sociālā iekļaušana”.
3. 2021. gada 30. jūlijā: Izglītības un Zinātnes ministrijas organizēta starpnozaru speciālistu tikšanās par darbu ar jaunatni veidošanu apvienotajā novada teritorijā.
4. 2021. gada 18. septembris – Vidzemes jauniešu forums “Jaunietis starp šodienu un rītdienu”. Tika izveidota 3 jauniešu fokusgrupas “Jauniešu ierosinājumi Siguldas novadam”, “Jauniešu ierosinājumi Latvijai”, “Jauniešu ierosinājumi Eiropas Savienībai”.
5. 2022. gada 26. februārī – jauniešu no dažādiem novadiem tikšanās ar Siguldas novada deputātiem. Izmantojot metodi “Cēloņu, seku koks”, jaunieši aktualizēja problēmas: “Neaktīvi jaunieši Siguldas novadā”, “Enerģijas trūkums”, “Emocionālā pārslodze un globālā sasilšana”, “Dezinformācija jauniešu vidū”, “Darba pieredzes trūkums”.
6. 2022. gada oktobrī – Jauniešu forums, kurā piedalījās Siguldas novada pašvaldības domes deputāti.
7. 2023. gada 22. februārī – jaunatnes darbinieku intervijas par jaunatnes politikas programmas 2019.–2021. gadam izvērtēšanu.
8. 2023. gada 9. marts – starpnozaru tikšanās. Siguldas novada pašvaldības domes priekšsēdētājas vietnieks, Siguldas Pusaudžu resursa centra vadītāja, Izglītības pārvaldes speciāliste profesionālās

ievirzes, interešu izglītības un pieaugušo izglītības jautājumos, Siguldas novada pašvaldības Sociālā dienesta Ģimenes atbalsta vecākā sociālā darbiniece darbam ar ģimenēm un bērniem, Siguldas novada Jaunrades centra vadītāja, Siguldas novada Jaunrades centra Jauniešu iniciatīvu centra “Mērķis” vadītāja, Mālpils jaunatnes politikas programmas izstrādātāja, Siguldas skautu un gaidu 83.vienības vadītājs. Tikšanās laikā tika izvērtēta Siguldas novada Jaunatnes politikas programma 2019. - 2021. gadam.

9. 2023. gada 9. marts – jauniešu fokusgrupa, kurā piedalījās jaunieši no dažādiem Siguldas novada pagastiem. Tika apspriesti 4 jautājumi: “Brīvprātīgais darbs”, “Kur es iegūstu informāciju?”, “Ko es vēlos darīt JIC “Mērķis?”, “Kas ir jauniešiem draudzīgs novads?”

10. 2023. gada 10. martā – tikšanās ar Krimuldas vidusskolas skolēniem. Darbs grupās “ko es vēlos mainīt / ieviest savā novadā?”

11. 2023. gada 13. martā – tikšanās ar Siguldas novada struktūrvienību vadītājiem par veselības jautājumu iekļaušanu SNJPP.

12. 2023. gada 20. marts–6. aprīlis - Siguldas novada jauniešu aptauja.

13. 2023. gada 30. martā – tikšanās ar Siguldas kultūras centra vadītāju J. Borīti par starpdisciplināro sadarbību jaunatnes darbā

14. 2023. gada 3. aprīlī – tikšanās ar Siguldas novada struktūrvienību vadītājiem par sporta jautājumu iekļaušanu un starpdisciplināro sadarbību SNJPP.

15. 2023. gada 3. aprīlī – tikšanās ar Siguldas novada izglītības pārvaldes vadītāju par izglītības jautājumu iekļaušanu SNJPP.

16. 2023. gada 5. aprīlī – jauniešu fokusgrupa - intervijas ar jauniešiem par informācijas apriti digitālajos rīkos.

17. 2023. gada 13. aprīlī – tikšanās ar Allažu jauniešiem un Lēdurgas jauniešiem par jauniešu pulcēšanās vietas iekārtošanu.

18. 2023. gada 14. aprīlī – tikšanās ar Siguldas novada jauniešu domi par aktuālajiem jautājumiem darbā ar jaunatni.

19. 2023. gada 21. aprīlī – Siguldas novada Jauniešu domes pieredzes apmaiņas brauciens uz Rīgas skolēnu domi. Apspriestie jautājumi – struktūra un jauniešu iesaiste pasākumos.

20. 2023. gada 25. aprīlī – pieredzes apmaiņa ar Madonas novada jaunatnes darbiniekiem. Aplūkotās tēmas: “Jaunatnes politikas stratēģija”, “Brīvprātīgais darbs”, “Kā piesaistīt jauniešus?”, “Darbs ar jaunatni ārpus jauniešu centriem”.

Pielikums Nr. 3.

Darba ar jaunatni kartējums Siguldas novadā

1. Demogrāfiskie rādītāji

Tabula 1. Demogrāfiskais raksturojums

Datu avots: Centrālā statistikas pārvalde, autoru aprēķini.

Rādītājs	Vērtība	Datu avots
Iedzīvotāju skaits 2022. g.	32 767	Centrālā statistikas pārvalde, Oficiālās statistikas portāls (https://stat.gov.lv/lv), autoru aprēķini.
Jauniešu (13–25 gadu vecumā) skaits 2022. g.	3 906	Centrālā statistikas pārvalde, Oficiālās statistikas portāls (https://stat.gov.lv/lv), autoru aprēķini.
Nepilngadīgo (0–18) skaits 2022. g.	7 329	Centrālā statistikas pārvalde, Oficiālās statistikas portāls (https://stat.gov.lv/lv), autoru aprēķini.
Jauniešu (13–25 gadu vecumā) īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā 2022. g.	12,6 %	Centrālā statistikas pārvalde, Oficiālās statistikas portāls (https://stat.gov.lv/lv), autoru aprēķini.

Iedzīvotāju skaits 2022. g.	32 767	Centrālā statistikas pārvalde, Oficiālās statistikas portāls (https://stat.gov.lv/lv), autoru aprēķini.
Jauniešu (13–25 gadu vecumā) skaits 2022. g.	3 906	Centrālā statistikas pārvalde, Oficiālās statistikas portāls (https://stat.gov.lv/lv), autoru aprēķini.

2. Jauniešu sociāli ekonomiskās situācijas raksturojums

Tabula 2. Pašvaldības jauniešu sociāli ekonomiskās situācijas raksturojums

Datu avots: ¹SOPA; ²Projekta “PROTI un DARI!” informācija; 3 ; ⁴Nodarbinātības valsts aģentūra, autoru aprēķini; ⁵Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija; ⁶Bāriņtiesas dati; pārējie dati – pašvaldības sniegtie.

Piezīme: *Jaunieši no sociālā riska ģimenēm, kas saņēmuši pašvaldības sociālos pakalpojumus.

Rādītājs	Vērtība	Datu avots
Bērnu, kas dzīvo trūcīgās vai maznodrošinātās mājsaimniecībās, skaits ¹	344 bērni un jaunieši (aptuveni puse jaunieši vecumā no 13 gadiem)	Sociālais dienests - e-pasts 14/03/2023
Projektā “PROTI un DARI!” iesaistītie jaunieši (jaunieši, kuri nemācās, nestrādā, neapgūst arodu un nav reģistrēti Nodarbinātības valsts aģentūrā kā bezdarbnieki) ²	Kopš projekta uzsākšanas 2017. gadā projektā ir iesaistīti aptuveni 260 jauniešu	SNJC projektu vadītāja Ilze Vilciņa
Projektā “Pumpurs” iesaistīto jauniešu skaits	2021./2022. māc. g. iesaistīti kopumā 210 bērni un jaunieši (datu par jauniešiem atsevišķi nav). Siguldas Valsts ģimnāzija – 22 Siguldas pilsētas vidusskola – 51 Siguldas 1. pamatskola – 29 Laurenču sākumskola – 14 Allažu pamatskola – 22 Mores pamatskola – 33 Mālpils vidusskola – 22 Garlība Merķeļa Lēdurgas pamatskola – 8 Krimuldas vidusskola – 9 Jauniešu iniciatīvu projekti – 2 Piedzīvojums ar haskijiem MORĒ (6 mēneši), plānots iesaistīt 8 riska jauniešus (biedrība “Dodkepu.lv”) PG “Štābiņš Allažos” (6 mēneši), plānots iesaistīt 6	Siguldas novada pašvaldības Izglītības pārvaldes dati

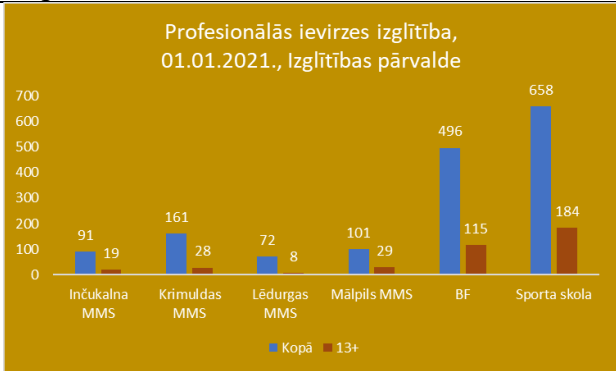
	riska jauniešus. (biedrība “Piedzīvojumu gars”)	
Reģistrētais bezdarbnieku skaits vecuma grupā 15–19, 2023. gada martā ⁴	4	Nodarbinātības valsts aģentūra (https://www.nva.gov.lv/lv/2023gads), autoru aprēķini.
Reģistrētais bezdarbnieku skaits vecuma grupā 20–24, 2023. gada martā ⁴	56	Nodarbinātības valsts aģentūra (https://www.nva.gov.lv/lv/2023gads), autoru aprēķini.
Reģistrētais bezdarbnieku skaits vecuma grupā 15–24, 2023. gada martā ⁴	60	Nodarbinātības valsts aģentūra (https://www.nva.gov.lv/lv/2023gads), autoru aprēķini.
Reģistrētā bezdarba līmenis vecuma grupā 15–24, 2023. gada martā (%) ⁴	2.1%	Nodarbinātības valsts aģentūra (https://www.nva.gov.lv/lv/2023gads), autoru aprēķini.
Bērnu (0–18) ar invaliditāti skaits, 2023. g. ⁵	147, tai skaitā 64 jaunieši 13–18 g.v.	Latvijas Atvērto datu portāls, VDEĀVK uzskaitē esošo bērnu ar invaliditāti skaits sadalījumā pēc administratīvās teritorijas (https://data.gov.lv/dati/lv/datas-et/berni-ar-invaliditati-adm-ter), autoru aprēķini.
Jaunieši sociālā riska ģimenēs*	344 bērni un jaunieši, vecumā 0–18 gadiem (2022. gads). Jauniešu varētu būt ap 160	Sociālā dienesta Sociālās palīdzības nodaļas vadītāja
Nepilngadīgo pārkāpumi: noziedzīgi nodarījumi (krimināllietas) / administratīvie pārkāpumi 2022. g.	uzsāktās administratīvā pārkāpuma lietas (līdz 18 gadiem) 2022. gadā: kopā 20 11 – par smēķēšanu un smēķēšanas izstrādājumu glabāšanu (2–14 gadīgi, 7–15 gadīgie, 2–16+) 9 – par alkoholisko dzērienu lietošanu, atrašanos alkoholisko dzērienu ietekmē (2–14 gadīgi, 2–16gadīgie, 5–17+)	Siguldas novada pašvaldības policija Siguldas novada pašvaldības policijas dati (ierosinātās, bet ne visiem piemērots sods).
Bērnu skaits ārpus ģimenes aprūpē kopā 2022. g. ⁶	11	Bāriņtiesas dati par 2022. gadu.
no tā bērnu skaits, kuri ievietoti audžuģimenē	3	13–18 gadi 2022. gadā
no tā bērnu skaits, kuri ievietoti aizbildņa ģimenē	4	
no tā bērnu skaits, kuri ievietoti ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā	4	
Ielu jaunieši	Nav veikts pētījums	
Jaunieši – bēgļi no Ukrainas	Tiks ietverts Siguldas novada Izglītības attīstības stratēģijā 2023.–2028. gadam	

3. Darba ar jaunatni īstenošanas esošā situācija

Tabula 3. Darba ar jaunatni pašvaldībā esošās situācijas raksturojums

Rādītājs	
STRATĒGISKĀ PLĀNOŠANA	
Pašvaldības jaunatnes politikas plānošanas dokuments (nosaukums, laika periods)	Siguldas novada jaunatnes politikas programma 2019.–2021. gadam Siguldas novada jaunatnes politikas programma 2023.–2028. gadam
Pašvaldībā ir mehānisms/sistēma/instrumenti jauniešu viedokļu un vajadzību apzināšanai (aptaujas, diskusijas, u.tml.)	Siguldas novada jauniešu dome. Jauniešu forums 1x gadā. Aptauja - neregulāra (pēc nepieciešamības projekta ietvaros). Aptauja pie Jaunatnes politikas stratēģijas veidošanas.
Darba ar jaunatni progresa regulārs izvērtējums	IZM aptauja - atskaite, kas tiek vaicāta 1 x gadā. Tas netiek publiskots. Īsti oficiāli netiek veikts.
Pašvaldības gada pārskatā iekļauta informācija par darbu ar jaunatni	Minēts Siguldas novada Jaunatnes politikas programmā 2019.–2021. gadam, minēti atbalstītie jaunatnes iniciatīvu projekti "Pumpurs". Ikgadēji sasniegumi vai rezultāti nav atspoguļoti.
FINANSĒJUMS	
Kopējais pašvaldības finansējums darba ar jaunatni īstenošanai (personāla atalgojums, bāzes infrastruktūras uzturēšana u.c.) 2022. gadā, EUR	Skaitļi, kas piešķirti visam Siguldas novada Jaunrades centram (ietverta arī atlīdzība interešu izglītības pedagogiem, kas strādā ar bērniem). Personāla atalgojums (izlietots): 135 599 EUR (2022), 133 108 (2021), 130 183 (2020.), 126 789 (2019) Bāzes infrastruktūras uzturēšana: 75 231 EUR (2022), 25 578 (2021), 28 556 (2020), 76 904 (2019) Finansējums pasākumiem: 12 461 (2022), 2457 (2021), 5460 (2020), 6235 (2019) Līdzfinansējums biedrībām, lai īstenotu Eiropas brīvprātīgā darba projektus: 3727 (2020), 7522 (2019)
Kopējais pašvaldības finansējums jauniešu iniciatīvām (jauniešu īstenoti projekti, dalība starptautiskos projektos (līdzfinansējums), jaunatnes organizācijas u.c.) 2022. gadā, EUR	Katru gadu tiek piešķirti 2000 EUR. 2022. gadā apgūti 0.00 darbinieku mainības dēļ. 2023. gadā piešķirti 2000 EUR. Iesniegti 12 projektu pieteikumi.
Kopējais jaunatnes jomas projektu konkursos piesaistītais finansējums 2022. gadā, EUR; projektu nosaukumi	Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras administrētie projekti: 1) reStarts (9991,48 EUR) 2) Jaunietis jaunietim, (999,62 EUR) 3) Komanda S! (6906,65 EUR) 4) Kontakts (2940,57 EUR) 5) Es zinu, Tu esi! (6996 EUR) 6) Starpnovadu tīklošanās (7436,54 EUR) 7) Proti un Dari (367 528 EUR) no 2019. gada SIF projekts "Mēs ar brāli kolosāli" sadarbībā ar biedrību "Piedzīvojumu Garāža" (15 00 0EUR).
INSTITUCIONĀLĀ SISTĒMA	

Par darbu ar jaunatni atbildīgā institūcija vai/un amatpersona	Siguldas novada Jaunrades centrs Jauniešu iniciatīvu centra “Mērķis” vadītāja un jaunatnes lietu speciāliste (vienā personā). Ar 2023. gada martu amati nodalīti - Siguldas novada Izglītības un Sporta pārvaldē strādā jaunatnes lietu speciālists un Jauniešu iniciatīvu centrā “Mērķis” - vadītājs.
Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija	Izveidota 2020. gadā, darbība pārtraukta. Ar 2023. gada 1. martu izveidota jauna.
Komisijas sastāvs:	2023. gada Konsultatīvās padomes sastāvs: Padomes priekšsēdētāja: Signe Markitāne (jaunatnes lietu speciāliste), Padomes locekļi: Gunita Strazdiņa (JIC “Mērķis” vadītāja), Ingars Jēkabsons (Mālpils vidusskolas skolēnu pašpārvaldes pārstāve), Rūdolfs Aleksandrs Strods (Latvijas Studentu padomes valdes loceklis), Kristiāna Kaminska (Sociālā dienesta Ģimenes atbalsta nodaļas Vecākā sociālā darbiniece darbam ar ģimeni un bērniem, jauniešiem), Līva Ziediņa (Siguldas novada kultūras centra Mākslas projektu vadītāja), Rita Lineja (biedrības “r.a. “Siltumnīca”” projektu vadītāja), Katrīna Leitāne (Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas locekle, Latvijas Jaunatnes padomes interešu aizstāvības eksperte), Vita Beinerte (biedrība “Māksla labsajūtai” vadītāja), Rihards Rasnacis (prāvests, Inčukalna, Mālpils draudze, Siguldas Jēzus sirds draudze), Elīna Rotbaha – Zaremba (Pusaudžu resursu centra Siguldas filiāles vadītāja, konsultatīvo psiholoģe, klīnisko un veselības psiholoģe, izglītības un skolu psiholoģe), Paula Smildziņa (Siguldas novada jauniešu domes vadītāja).
Komisijas darbs 2022. g.:	Nebija. 2023. gadā vēl nav darbu atsākusi
Jauniešu dome	Pārsvarā aktivitātes brīvā laika pavadīšanai: Silent Disco Konfekšu ballīte Neona ballīte Erudīciju spēle “Es zinu Siguldas novadu”, Ballīte Silent Disco “Telecot vasarā”, nometne “Piedzīvojums mežā”, iesaistīšanās mācību gada atklāšanā “Kur ir mana Cilts?”, Inčukalna jauniešu festivālā Oga, Mores pagasta svētkos, Allažu pagasta svētkos. Piedalās dažādās apmācībās, ko rīko Mazpulki, projektu hakatonos.
Skolēnu pašpārvaldes	Siguldas Valsts ģimnāzija Siguldas pilsētas 1. vidusskola Siguldas pilsētas pamatskola Laurenču sākumskola Mālpils vidusskola Inčukalna pamatskola Krimuldas vidusskola Lēdurgas pamatskola

	2022. gadā Siguldas pilsētas vidusskolas, Mālpils vidusskolas un Siguldas Valsts ģimnāzijas pašpārvaldes realizēti Valsts programmas projekti “Kontakts”																					
Organizācijas jaunatnes jomā, kas veic darbu ar jaunatni	Siguldas 83. Skautu un gaidu vienība Biedrība “R.a. siltumnīca” Biedrība “Do more Be more” Latvijas Mazpulki Biedrība “Māksla labsajūtai”																					
Organizācijas citās jomās, kas strādā arī ar jauniešiem	Siguldas pusaudžu resursu centrs Biedrība “Cerību spāni” – jaunieši ar invaliditāti un īpašām vajadzībām																					
Pašvaldības darba ar jaunatni funkciju deleģējumi nevalstiskajām organizācijām	Baiba Martinsone – par psihologa pakalpojumiem.																					
INFRASTRUKTŪRA																						
“Jauniešu tikšanās vietas” (jauniešu centrs, dienas centrs, atsevišķas telpas jauniešu aktivitātēm u.tml.) Telpas jauniešu iniciatīvām (pasākumiem, ikdienas darbībai, tikšanās, laika pavadīšana)	Siguldas novada Jaunrades centrs – JIC “Mērķis” Allažu pagasta pārvaldē – multifunkcionāla telpa senioriem, jauniešiem, darbiniekiem. Jāiekārto. Mālpils kultūras centrs – neliels stūrītis ar spēlēm, kurā var uzturēties līdz autobusam. Lēdurgas kultūras nams. Sunīši – multifunkcionālais kopienas centrs. Inciems – sporta aktivitāšu centrs “Namiņš” Jūdažu bibliotēka (jāiekārto)																					
Vispārējās un profesionālās izglītības iestādes	Skolēnu skaits Siguldas novadu skolās no 7. - 12. klasei Siguldas valsts ģimnāzija – 322 Siguldas pilsētas vidusskola – 935 Siguldas 1. pamatskola – 535 Allažu pamatskola – 129 Mores pamatskola – 111 Laurenču sākumskola – 431 G. Merķeļa Lēdurgas pamatskola – 72 Mālpils vidusskola – 332 Krimuldas vidusskola – 385 Inčukalna pamatskola – 279 Kopā 3521 skolēni																					
Profesionālās ievirzes un interešu izglītības iestādes	 <p>Profesionālās ievirzes izglītība, 01.01.2021., Izglītības pārvalde</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Iestāde</th> <th>Kopā</th> <th>13+</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Inčukalna MMS</td> <td>91</td> <td>19</td> </tr> <tr> <td>Krimuldas MMS</td> <td>161</td> <td>28</td> </tr> <tr> <td>Lēdurgas MMS</td> <td>72</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>Mālpils MMS</td> <td>101</td> <td>29</td> </tr> <tr> <td>BF</td> <td>496</td> <td>115</td> </tr> <tr> <td>Sporta skola</td> <td>658</td> <td>184</td> </tr> </tbody> </table> <p>Interesešu izglītībā (t.sk. deju pulciņos un koros) ir iesaistījušies bērni un jaunieši no 7 gadu vecuma šādās izglītības iestādēs: Siguldas novada Jaunrades centrs – 19 programmas, 252 bērni Allažu pamatskola – 6 programmas, 77 bērni</p>	Iestāde	Kopā	13+	Inčukalna MMS	91	19	Krimuldas MMS	161	28	Lēdurgas MMS	72	8	Mālpils MMS	101	29	BF	496	115	Sporta skola	658	184
Iestāde	Kopā	13+																				
Inčukalna MMS	91	19																				
Krimuldas MMS	161	28																				
Lēdurgas MMS	72	8																				
Mālpils MMS	101	29																				
BF	496	115																				
Sporta skola	658	184																				

	<p>G.Merķeļa Lēdurgas pamatskola – 13 programmas, 50 bērni Inčukalna pamatskola – 10 programmas, 75 bērni Krimuldas vidusskola – 17 programmas, 225 bērni Laurenču sākumskola – 14 programmas, 214 bērni Mālpils vidusskola – 13 programmas, 185 bērni Mores pamatskola – 8 programmas, 84 bērni Siguldas 1. pamatskola – 12 programmas, 259 bērni. Daži bērni un jaunieši ir iesaistījušies vairākās interešu izglītības programmās. Siguldas novadā tiek plaši piedāvātas arī privātā sektora interešu izglītības programmas. Ar interešu izglītības programmu piedāvājumu var iepazīties Siguldas pašvaldības tīmekļa vietnē: https://www.sigulda.lv/public/lat/izglitiba/licencetas_programmas/</p>
Informācijas avoti jauniešiem par aktualitātēm novadā	<p>“Facebook” – https://www.facebook.com/JICmerkis (1299 sekotāji) “Instagram” – https://www.instagram.com/siguldasjauniesi/ (984 sekotāji) “TikTok” – siguldasjaunieshi (bet nav kapacitātes izveidot kvalitatīvu saturu) Darbojas arī Siguldas novada mobilā lietotne (jauniešiem tajā ir jāiet, lai iekļūtu aplikācijā Paēdis, lai parādītu, ka samaksāts par pusdienām. Tajā jaunieši paralēli uzzina par to, kas notiek Siguldas novadā.)</p>
PERSONĀLS	
Jaunatnes lietu speciālisti (pēc amata nosaukuma)	<p>2022. gadā – 1 slodze: jaunatnes lietu speciāliste un JIC “Mērķis” vadītāja (1 cilvēks) 2023. gadā – 1 slodze: jaunatnes lietu speciāliste (no 2023. gada 2. maija tiešā pakļautībā zem reorganizētās Izglītības un Sporta pārvaldes vadītāja). 1 slodze – JIC “Mērķis” vadītājs</p>
Jaunatnes darbinieki (pēc amata nosaukuma)	<p>1 slodze – jaunatnes darbinieks (pašvaldība) 0,7 slodze – projektu vadītājs (pašvaldība) 0.1 slodze – projektu vadītāja Proti&Dari (pašvaldība)</p>
Citi darba ar jaunatni darbinieki (neatkarīgi no amata nosaukuma)	<p>Pusaudžu resursu centrs - psihologs Sociālais dienests – 1. Sociālais darbinieks darbam ar ģimeni un bērniem, jauniešiem, 2. Vecākais sociālais darbinieks darbam ar ģimeni un bērniem, jauniešiem. Skauti un gaidas Jaunsardze, Zemessardze</p>
Citi speciālisti	
Psihologi darbam ar jaunatni	Paredzēts Siguldas novada Izglītības attīstības stratēģijā 2023.–2028. gadam
Speciālie pedagogi	Paredzēts Siguldas novada Izglītības attīstības stratēģijā 2023.–2028. gadam
Sociālie pedagogi	Paredzēts Siguldas novada Izglītības attīstības stratēģijā 2023.–2028. gadam
Sociālie darbinieki darbam ar ģimenēm ar bērniem	Sociālais dienests Ģimenes atbalsta nodaļā 6 sociālie darbinieki darbā ar jauniešiem. Sociālā dienesta psihologs.
Nepilngadīgo lietu komisija	103 izskatītās administratīvās lietas. Lielākā daļa ierosināto lietu par Bērnu tiesību aizsardzības likuma 77., 78. panta pārkāpumiem (81 lieta).

SOCIĀLIE PAKALPOJUMI (nepilngadīgām personām, jauniešiem)	Paredzēts iekļaut Siguldas novada pašvaldības Sociālā dienesta ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2023.–2028. gadam
Krīzes centrs	
Ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija	
Sociālās rehabilitācijas institūcija	
Dienas aprūpes centrs	<p>Sociālā dienesta Dienas centrs – ikdienā veic darbu ar sociālā dienesta jauniešiem (gan tiem, kuriem grūti iekļauties, gan tiem, kuriem administratīvie pārkāpumi u.c.)</p> <p>Siguldas novada pašvaldības Sociālā dienesta dienas centrā “Gauja” un Sunīšu Kopienas centrā, bērniem un jauniešiem tiek nodrošināti aktivitāšu vakari, kuros bērni var pildīt mājas darbus, padzert tēju, spēlēt spēles (galda spēle, prāta spēles, spēles ar bumbu ārā, teniss u.c.) vai vienkārši atpūsties. Tiek organizēti dažādi tematiskie pasākumi atbilstoši laikam, kā arī tiek realizētas bērnu iniciatīvas.</p> <p>Kā piemēram 2022. gadā tika noorganizēti/līdzorganizēti un novadīti gadskārtu svētki, ēdienu gatavošanas darbnīcas, rokdarbu darbnīcas, kino vakari, bērnu fizioterapijas nodarbība, hendlinga nodarbība. Skolu brīvlaikos tiek nodrošinātas tematiskās nodarbības katru dienu. Visi pasākumi centros bērniem un jauniešiem pieejami bez maksas, izmantojot kopienu iekšējos resursus.</p>
Citi sociālie pakalpojumi pašvaldībā jauniešiem	

4. Jauniešu aktivitātes un iespējas

Tabula 4. Jauniešiem pieejamās aktivitātes pašvaldībā

AKTIVITĀTES JAUNIEŠIEM	
Jauniešiem domātie brīvā laika pasākumi un aktivitātes 2022.gadā	<p>Erudīciju spēle “Es zinu Siguldas novadu”, Ballīte “Ielecot vasarā”, nometne “Piedzīvojums mežā”, Mācību gada atklāšana “Kur ir mana Cilts?”, Inčukalna jauniešu festivāls “Oga 4”, Mores pagasta svētkos aktivitātes jauniešiem, Allažu pagasta svētkos aktivitātes jauniešiem. Ikdienā centrā un pagastos – Digitālās apmācības senioriem, Mazpulku nodarbības, Galda spēles, Sporta spēles, Projektu rakstīšanas konsultēšana, kulinārijas meistarklases u.c., kopā ar jauniešiem dalība apmācību semināros</p>
Jauniešiem piemērota dzīves vide (brīvpieejas sporta laukumi, spēļu laukumi, sporta zāles, skeitparki, basketbola grozi, auto-moto trases, “tusēšanās” vietas u.c.)	<p>Programmas mērķī ir noteikts uzdevums – apkopot informāciju un ievietot to Siguldas mājas lapā) izveidota informācija darbā ar jaunatni iesaistītajiem, kur tiek apkopota visa iespējamā informācija, kādas iespējas ir jauniešiem.</p>
Interesu izglītība vispārējās izglītības iestādēs	<p>https://www.sigulda.lv/public/lat/izglitiba/licencetas_programmas/ Te pieejamas visas programmas.</p>

Interesu izglītība ārpus vispārējās izglītības iestādēm	
Digitālais darbs ar jaunatni	Brīvprātīgā darba projekts – jaunieši kā mentori senioru digitālo prasmju apgūšanai. Jauniešiem bija jāmača senioriem, kā lietot dažādus
Mobilais darbs ar jaunatni	Aktivitātes norit neregulāri – sveču taisīšana Ukrainas atbalstam. 2022. gadā JSPA projekts – “Es zinu Tu esi” aktivitātes Lēdurgā un Mālpilī. Mazas partnerības projekts ar Gulbenes pašvaldību “Be mobile!”
Pašvaldības īstenotie Jaunatnes politikas valsts programmas projekti pēdējo 3 gadu laikā	Starpnovadu tīklošanās (2021) reStarts (2021) Komanda S! (2022) Es zinu, Tu esi (2022–2023)
Pašvaldības īstenotie ES, Erasmus+ jaunatnes jomas projekti pēdējo 3 gadu laikā	
Citi īstenotie jaunatnes jomas projekti pēdējo 3 gadu laikā	SIF “Mēs ar brāļi kolosāli!” 2022. (Festivāls māsām un brāļiem)
Nometnes jauniešiem pēdējo 3 gadu laikā	Pārsvarā uzņemas biedrības. Pārsvarā vienas un tās pašas: https://www.sigulda.lv/public/lat/izglitiba/pasvaldibas_lidzfinansetas_nometnes/ Pašvaldība sniedz finansiālu atbalstu konkursa kārtībā.
Vasaras darbs jauniešiem pēdējo 3 gadu laikā	2019. gadā nenotika epidemioloģisko ierobežojumu dēļ. 2021.–2022. gadā pašvaldība atbalsta jauniešu nodarbinātību 13–14 gadiem. Jauniešiem no 15 gadu vecuma aicina piedalīties NVA vasaras nodarbinātības projektā. Īsti nav datu
Mūziklīdzības iespējas	
Uzņēmējdarbības iespējas/projekti	Siguldas biznesa inkubators Uzņēmēju konkurss “Māmiņa – uzņēmēja” (virs 18 gadiem)
Jauniešu forumi, nedēļas, konferences pēdējo 3 gadu laikā	Vidzemes mēroga jauniešu forums “Jaunieši starp šodien un rītdienu” (2021.) Jauniešu forums (2022. gada) Siguldas novadā
Brīvprātīgā darba iespējas	Parasti pasākumos: Siguldas novada pilsētas svētku ietvaros (gājiena regulēšanai) Sporta pasākumi (Vienības brauciens, bobsleja, skeletoņa, kamaniņu sacensības, Siguldas maratons u. tml.) 2023. gadā esam noslēguši līgumu ar NVA par www.brivpratigie.lv izmantošanu.
Sporta aktivitātes, iespējas	Šis tiks atrunāts Siguldas novada sporta un aktīvās atpūtas attīstības stratēģijā 2023.–2028. gadam. Ar Sporta pārvaldi esam vienojušies par: 1) 2 aktivitātes jauniešiem Veselības un sporta nedēļas ietvaros, 2) 2 aktivitātes Sporta dienas ietvaros, kas paredzētas tikai jauniešiem, 3) Palīdzība un iesaiste ar brīvprātīgajiem starpskolu sacensību organizēšanā.
Karjeras diena	Ēnu dienas:

	<p>2023. gada aprīlī 32 jaunieši (kas reģistrējušies caur Ēnu dienu tīmekļa vietni) – pārsvarā piedāvātas pašvaldības vakances, ko ēnot.</p> <p>2022. gadā – 25 jaunieši.</p> <p>Atsevišķas Karjeras dienas tiek organizētas tikai skolās.</p>
<p>Jauniešu aptaujas dati (2023.g.)¹ Jautājums anketā: Kādas iespējas pavadīt brīvo laiku Tu vēlētos, lai būtu pieejamas Tavā novadā? (Top5 biežāk minētās atbildes)</p>	<p>Sporta spēles, sacensības (18,4 %) Koncerti (15,1 %) Teātris (11,4 %) Basketbola laukumi (10,6 %) Volejbola laukums (8,6 %) IT/programmēšanas pulciņi (8,2 %) Pasākumi jauniešiem (6,9 %) Semināri, kursi, apmācības (6,9 %) Deju studija/ pulciņš (6,5 %) Kulinārijas pulciņš (6,5 %)</p>
<p>DARBA AR JAUNATNI MĒRĶGRUPAS</p>	
<p>Vai un kādas aktivitātes īstenotas specifiskām jauniešu mērķgrupām 2022. gadā?</p>	<p>Mobilā darba projekts Mālpils un Lēdurgas pagastu jauniešiem (Valsts programmas projekts Es zinu, Tu esi (2022–2023))</p> <p>Projekts “Proti un Dari!” NEET jauniešiem (tie, kuri nekur nestrādā un nemācās).</p> <p>Sociālajā dienestā 2022. gadā īstenots piedzīvojumu un dabas terapijas projekts “Piedzīvo!” tieši SD redzeslokā esošajiem jauniešiem. Atgādinu, ka SD nenodarbojas ar prevenciju. Tāpēc- projekti lielākoties ir tiem, kuri jau ir mūsu redzeslokā. Prevencijas lauks paliek visiem citiem pašvaldībā.</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=jKi5k-1RfJU</p> <p>https://piedzivojumuterapija.lv/piedzivo/ ,</p> <p>https://www.e-klase.lv/aktualitates/zinas/piedzivojumu-terapija-novitate-latvija-socialaja-darba-ar-pusaudziem?id=22458</p> <p>Vēl pagājušajā gadā īstenojām jauniešiem un viņu ģimenēm projektu kopā ar “Māksla labsajūtai” projekts “Pasākumu kopums “Mana ģimene – mans spēks””</p> <p>https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid021FMT6iCtkReCWK8n2kx3GLunVhaE5rnviYooRH9sVWAWFSpzjY1YxNCjPVMbaXHY1&id=107630000614766.</p> <p>Sociālajam dienestam 2021./2022. gadā bija savs atkarību profilakses speciālists. Šobrīd to vēlamies atjaunot- bet nav kas nāk uz šo strādāt.. pagaidām.. bet ļoti vajag!</p> <p>Mazliet par Siguldas SD atbalstu vēl</p> <p>https://www.aprinkis.lv/index.php/sabiedriba/gimene/41066-atkaribu-krize-gimene-ko-darit rakstā ko iesniedzām no savas puses</p>
<p>Jaunieši, kas saskaras ar izglītības problēmām</p>	<p>Projekts “PuMPuRs” (atsevišķi dati doti augstāk)</p>

Jaunieši nelabvēlīgu ekonomisko apstākļu ietekmē	Nodibinājums “R.R.fonds” Sociālais dienests. Sociālais dienests sadarbībā ar nodibinājumu “R.R.fonds” jauniešiem, ar dažādām ikdienas grūtībām, mēdz piesaistīt “R.R.fonda” brīvprātīgos mentorus.
Jaunieši NEET situācijā	Projekts “Proti un Dari!” Kopš projekta sākuma iesaistīti 268 jaunieši
Jaunieši, kuri dzīvo attālāk no pašvaldības centra	2022. gadā uzsākts mobilais darbs Lēdurgā, Mālpilī (Valsts programmas projekts). 2023. gadā tiks īstenots projekts Gaujā, Sunīšos, Jūdažos un Inciemā Siguldas novada Jauniešu dome – tiek iesaistīti jaunieši no dažādiem novadu centriem.
Jaunieši ar invaliditāti	Šajā jomā darbojas biedrība “Cerību Spārni”.
Jaunieši, kuri veikuši likumpārkāpumus	Tiek uzņemti jaunieši, kuriem ir izteikts administratīvais brīdinājums vai administratīvais lēmums par piespiedu darbu. Parasti tādi ir 1–2 jaunieši gadā.
Jaunieši ārpus ģimenes aprūpē, bāreņi	Sociālais dienests
Jaunieši pēc ārpus ģimenes aprūpes	Sociālais dienests
Ielu jaunieši	Specifiskas aktivitātes netiek īstenotas
Jaunieši ar ilgstošām veselības problēmām	Specifiskas aktivitātes netiek īstenotas
Jaunieši ar zemām sociālajām prasmēm, antisociālu uzvedību	Sociālā dienesta ģimenes vai jauniešu lietu ietvaros - atbalstu var saņemt. Ir iespēja pirkt PEP mamma, piesaistīt ģimenes asistenta pakalpojumus u.tml.
Jaunieši ar vielu un/vai procesu atkarībām	Daudz jaunieši nokļūst sociālajā dienestā, bet tam jābūt iekļautam ir medicīnas darbības jomā. Par to būtu jādomā plašāk – atkarību profilakses speciālists, šļircu maiņas punkts u.c.
Jaunieši, kuri ir jaunie un/vai vientuļie vecāki	Vairāk tiek iesaistītas jaunās māmiņas projektā “Proti un Dari!” Ja jaunietis ir pēc ārpusģimenes aprūpes, tad sociālais dienests viņus identificē un piesaista iespējamus pakalpojumus pēc nepieciešamības. Nepilngadīgajiem jaunajiem vecākiem tiek izveidota lieta sociālajā dienestā.
Jaunieši ar kultūras atšķirībām	Sociālais dienests – pēc nepieciešamības piedāvā savus pakalpojumus.
Etnisko minoritāšu, mazākumtautību jaunieši	Projektā “Proti un Dari!” tika iekļauto romu tautības jaunieši, kas dzīvo attālākajos Siguldas pagastos.
Jaunieši - bēgļi no Ukrainas	Nometnes Ukrainas bēgļiem. Sociālo palīdzību sniedz Sociālais dienests un nodibinājums “R.R.fonds”.
Jaunieši, kuri tiek pakļauti diskriminācijai (dzimuma, seksuālās orientācijas, tautības vai citu apstākļu dēļ)	Specifiskas aktivitātes netiek rīkotas. Bet ir jaunieši, kas nāk un iesaistās. Sociālais dienests iesaistās, sevišķi ja saskatāma emocionāla vai citas vardarbības forma.

Pielikums Nr.4.

Pētījuma ziņojums “Siguldas novada jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte”

Saturs

[Ievads](#)

[Kopsavilkums](#)

[Jauniešu statistisks raksturojums](#)

[Apmierinātība ar Siguldas novadu](#)

[Sabiedriskā un sociālā aktivitāte](#)

[Pieejamo iespēju vērtējums](#)

[Vēlamās iespējas](#)

[Brīvprātīgais darbs](#)

[Speciālisti jauniešu atbalstam](#)

[Digitālās prasmes](#)

2

Ievads

Pētījuma mērķis bija iegūt Siguldas novada jauniešu (to, kuri dzīvo, mācās vai strādā pašvaldības teritorijā) statistisku un socioloģisku raksturojumu. Laika periodā no 2023. gada 20. marta līdz 5. aprīlim tika īstenota Siguldas novada jauniešu kvantitatīva aptauja. Šīs aptaujas dati apkopoti un analizēti šajā ziņojumā.

Jauniešu aptaujas ietvaros anketu aizpildīja kopumā 454 jaunieši, tai skaitā 204 jaunieši, kas dzīvo Siguldas pilsētā, 228 jaunieši, kas dzīvo citur novadā, kā arī 22, kas dzīvo ārpus novada, bet šeit uzturas ikdienā. Aptauja tika īstenota, izmantojot pašaizpildāmo anketu metodi (anketa tika programmēta e-vidē). Nākamajā lapā pievienots aptaujā sasniegto jauniešu izlases raksturojums pēc dzīves vietas, dzimuma, vecuma, izglītības, kā arī piederības dažādām sociālajām grupām parametriem.

Papildus ziņojumā pievienoti oficiālās statistikas dati par jauniešu skaitu un īpatsvaru Siguldas novadā vairāku gadu laikrindās.

Līdzīga jauniešu aptauja tika īstenota 2018. gadā* un atsevišķos jautājumos šajā ziņojumā sniegti rezultātu salīdzinājumi. Tomēr jāņem vērā, ka 2023. gada aptaujā jauniešu mērķgrupa iekļauj arī tos jauniešus, kas dzīvo Siguldas novadam administratīvi teritoriālās reformas rezultātā pievienotajos Krimuldas, Mālpils un Inčukalna novados, savukārt 2018. gadā tika aptaujāti toreizējā Siguldas novada jaunieši. Tādēļ izmaiņas rādītājos nav iespējams pilnvērtīgi interpretēt.

*2018.gada pētījuma ziņojums pieejams šeit: <https://www.sigulda.lv/public/download.php?id=4614>

Izpēti izstrādāja:

Siguldas novada Jaunrades centrs

Gunita Strazdiņa, Jaunatnes lietu speciāliste, Siguldas novada Jauniešu iniciatīvu centra "Mērķis" vadītāja (+371 25611040; gunita.strazdina@sigulda.lv)

Signe Markitāne, Siguldas novada pašvaldības Jaunatnes lietu speciāliste (+371 29352017; signe.markitane@sigulda.lv)

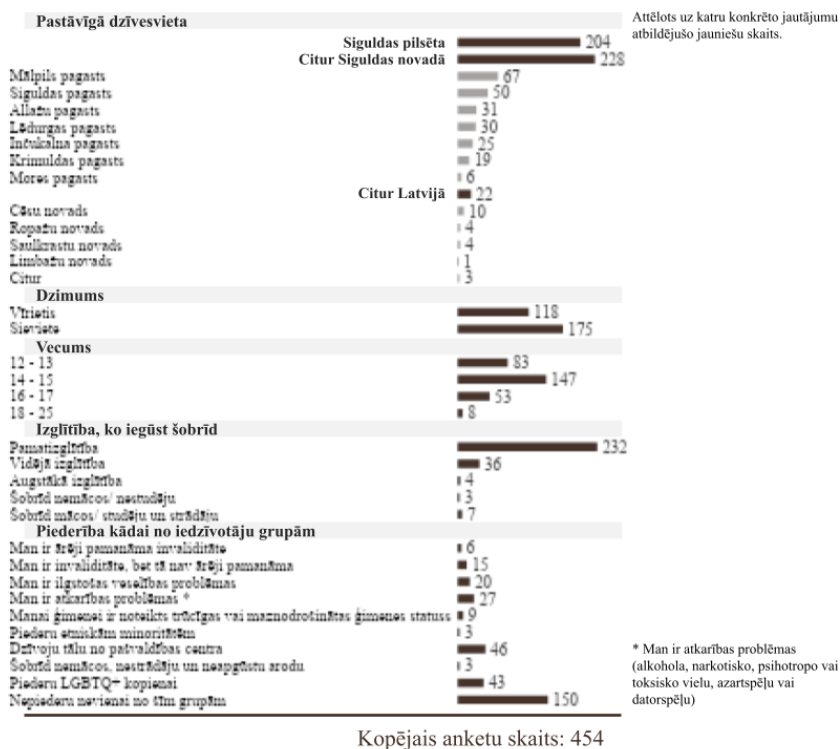
Rudīte Muraševa, jaunatnes politikas eksperte (+371 26158508; rudite.muraseva@gmail.com)

Katrina Leitāne, jaunatnes lietu speciāliste (+371 29700844; katrina.leitane@gmail.com)

Gints Klāsons, Sociologs, pētnieks, Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūts, lietišķo pētījumu projektu vadītājs, Latvijas Pilsoniskā alianse, datu analītiķis (+371 22830200; gints.klasons@gmail.com)

3

Respondentu profils

Kopsavilkums

Galvenie secinājumi (1)

- 2022. gadā Siguldas novadā dzīvoja **kopumā 3906 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem**. Aptuveni **puse no visiem novada jauniešiem ir nepilngadīgo personu vecuma grupā** (13-17), 28% ir 18-21 gadu vecumgrupā, un tikai katrs ceturtais 22-25 gadu vecumgrupā.
- Pēdējo 10-20 gadu periodā novērojams jauniešu skaita samazinājums. Būtiskākais jauniešu skaita kritums novērojams laika periodā līdz 2018. gadam, turpmākajos gados nostabilizējoties. Jāuzsver, ka **pēdējos trīs gados novērojams pakāpenisks jauniešu skaita palielinājums**.
- 2022. gadā **13-25 gadīgie jaunieši veidoja 12,6% no visiem Siguldas novada iedzīvotājiem**. Siguldas novada rādītājs ir līdzīgs Latvijas kopējam jauniešu īpatsvara rādītājam (12,5%).
- Absolūtais **vairākums jauniešu (83%) ir apmierināti ar Siguldas novadu** kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un pavadīt brīvo laiku. Nedaudz augstāki apmierinātības rādītāji ir tiem jauniešiem, kas dzīvo pilsētā. Tāpat novērojams, ka pozitīvākus vērtējumus snieguši 12-13 gadīgie jaunieši, bet kritiskos vērtējumus biežāk snieguši 16-17 gadīgie jaunieši.
- Tie, kuri sniedz **kritiskus vērtējumus, tos salīdzinoši visbiežāk (18%) norāda, ka nav ko darīt brīvajā laikā**, jo pašvaldībā nav atpūtas un izklaides vietu.

6

Galvenie secinājumi (2)

- Kopumā **84% jauniešu pēdējā gada laikā ir piedalījušies vismaz vienā no anketā iekļautajām 16 aktivitātēm**. Tātad **16% jauniešu nav piedalījušies nekādās aktivitātēs**.
- **Visvairāk jauniešu piedalījušies kultūras pasākumos (43%) un sporta aktivitātēs (38%)**. **Salīdzinoši daudz jauniešu apmeklējuši arī aktivitātes Jaunrades centrā (23%), kā arī ir audzēkņi mākslas vai mūzikas skolā (20%)**.
- Novērojams, ka **maz jauniešu piedalās tādās sabiedriskās aktivitātēs kā brīvprātīgais darbs (12%), nevalstisko organizāciju darbība (7%), vietējo kopienu aktivitātes (8%)**. **Tikai 10% piedalās jauniešu projektos**.
- Lai gan kopumā 84% jauniešu pēdējā gada laikā ir piedalījušies vismaz vienā aktivitātē, **tikai 38% ir tādu, kuri ir piedalījušies 3 vai vairāk aktivitātēs**. Kamēr 47% gada laikā piedalījušies tikai 1 vai 2 aktivitātēs. Tādējādi **aptuveni pusi pašvaldības jauniešu var raksturot kā mazaktīvus sabiedriskās vai brīvā laika aktivitātēs**.

7

Galvenie secinājumi (3)

- Lūgti novērtēt savas iespējas Siguldas novadā, **vispozitīvāk vērtētas iespējas apmeklēt kultūras pasākumus** (67% novērtē, ka ir plašas vai pietiekamas iespējas), **pavadīt brīvo laiku atbilstoši savām vēlmēm** (65%), **apmeklēt interesējošos pulciņus** (64%), **atrast domubiedrus** (61%), **apmeklēt interesējošos sporta pasākumus** (61%).
- **Visvairāk kritisko vērtējumu** sniegts par **iespējām ietekmēt pašvaldības lēmumus** (46% novērtē, ka ir mazas iespējas vai nav nekādu iespēju), **ietekmēt lēmumus savā izglītības iestādē** (40%), **atrast sev tīkamu darbu** (40%).
- Dati liecina, ka **jaunieši neizmanto tās iespējas, kas viņiem ir pieejamas**. Piemēram, 50% novērtē, ka viņiem ir iespējas iesaistīties brīvprātīgajā darbā, tomēr tikai 12% to ir darījuši; 52% jauniešu novērtē, ka viņiem ir iespējas iesaistīties jauniešu projektos, bet tikai 10% to ir darījuši. Tāpat šie dati liecina, ka **daļai jauniešu neinteresē dažādās līdzdalības iespējas**. Piemēram, 40% novērtējuši, ka viņus neinteresē iespējas iesaistīties nevalstisko vai jauniešu organizāciju darbā, 39% neinteresē iesaistīties vietējo kopienu aktivitātēs, 32% neinteresē tālākizglītība.
- Aptaujā jaunieši tika lūgti norādīt, kas viņus motivētu vairāk iesaistīties skolēnu pašpārvaldē, jauniešu domē, brīvprātīgajā darbā, nevalstiskajās organizācijās. Nosacīti iespējams izdalīt šādu **motivējošo faktoru tematiskās grupas**: finansiāla atļīdzība par iesaistīšanos; vairāk brīva laika; paziņu, draugu iesaistīšanās; plašāka informācija par iespējām; aktivitāšu jēgpilnums (iespējas ietekmēt lēmumus. naveikt ko noderīgu).

8

Galvenie secinājumi (4)

- Aptaujas anketā jaunieši tika lūgti brīvā tekstā norādīt, **kādas iespējas un aktivitātes vēlētos, lai būtu pieejamas Siguldas novadā. Visbiežāk (69%) jaunieši norādījuši uz dažādām aktīvās atpūtas un sporta aktivitātēm.** Bieži minētas arī **interesu izglītības (47%), kā arī kultūras un izklaides (42%)** aktivitātes. Salīdzinoši **biežāk minētās konkrētās** iespēju vēlmes ir: **sporta spēles, sacensības (18%), koncerti (15%), teātris (11%), basketbola laukumi (11%), volejbola laukumi (9%), IT/programmēšanas pulciņi (8%).**
- Aptaujas anketā jaunieši tika lūgti norādīt, kādu jomu brīvprātīgā darba aktivitātēs viņi labprāt piedalītos Siguldas novadā. **Jauniešus visvairāk interesētu brīvprātīgais darbs tādās jomās kā izklaides pasākumi (40%), sporta aktivitātes (40%), dzīvnieku aizsardzības aktivitātes (36%), ēdiena gatavošana un izdāle (35%).** Bieži interese izteikta arī par bērnu un jauniešu aktivitātēm (30%), kultūras un mākslas pasākumiem (28%), vides un dabas aizsardzības pasākumiem (26%).
- Kopumā **87% jauniešu novērtē, ka Siguldas novadā būtu nepieciešami speciālisti, lai palīdzētu jauniešiem gadījumos, kad tas nepieciešams.** 52% jauniešu norāda, ka nepieciešams **psihologs ārpus skolas**, 50% norādījuši, ka nepieciešams **psihologs skolā**, 47% norāda, ka nepieciešams **speciālists vai persona, ar kuru nepieciešamības gadījumā varētu aprunāties.** 38% jauniešu norāda uz konsultatīvā tālruņa nepieciešamību. 26% kā atbilstošu speciālistu, kas varētu sniegt palīdzību, norāda jaunatnes darbinieku, kā arī pašvaldības policiju.

Jauniešu statistisks raksturojums

Jauniešu skaits

2022.gadā Siguldas novadā dzīvoja kopumā 3906 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Salīdzinot ar 2021.gadu, jauniešu skaits gada laikā bija palielinājies par 117 personām jeb 3%.

Dati par jauniešu skaita izmaiņām ilgākā laika periodā oficiālajā statistikā pieejami tikai par vecuma grupu 15-24. Tie uzrāda, ka pēdējo divdesmit gadu laikā Siguldas novadā (pēc ATR robežās) dzīvojošo 15-24 gadīgo jauniešu skaits ir būtiski samazinājies. Ja 2000.gadā šeit dzīvoja 4725 jaunieši, tad 2022.gadā vairs tikai 2819 (-1906 personas jeb -40%).

Būtiskākais jauniešu skaita kritums novērojams laika periodā līdz 2018.gadam, turpmākajos gados nostabilizējoties.

Jāuzsver, ka pēdējos trīs gados novērojams pakāpenisks jauniešu skaita palielinājums.

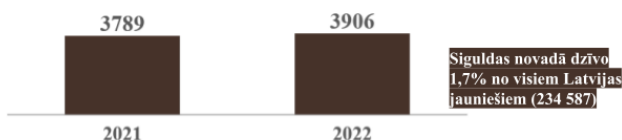
Jauniešu īpatsvars

2022.gadā 13-25 gadīgie jaunieši veidoja 12,6% no visiem Siguldas novada iedzīvotājiem. Tāpat kā jauniešu kopskaits, arī jauniešu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā ir nedaudz palielinājies, kas liecina – jauniešu skaits palielinājies straujāk nekā iedzīvotāju kopējais skaits.

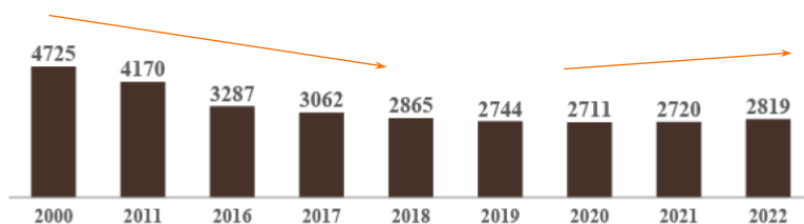
Siguldas novada rādītājs ir līdzīgs Latvijas kopējam jauniešu īpatsvara rādītājam (12,5%).

Par ilgāku laika griezumu dati pieejami tikai par 15-24 gadīgo jauniešu vecuma grupu. Tie uzrāda būtisku jauniešu īpatsvara kritumu laika posmā no 2000.gada līdz 2016.gadam, mērenākam kritumam turpinoties vēl līdz 2020.gadam. Pēdējos trīs gados novērojams neliels jauniešu īpatsvara pieaugums.

Jaunieši 13-25

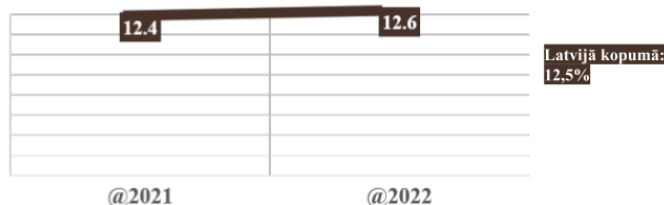
Jaunieši 15-24

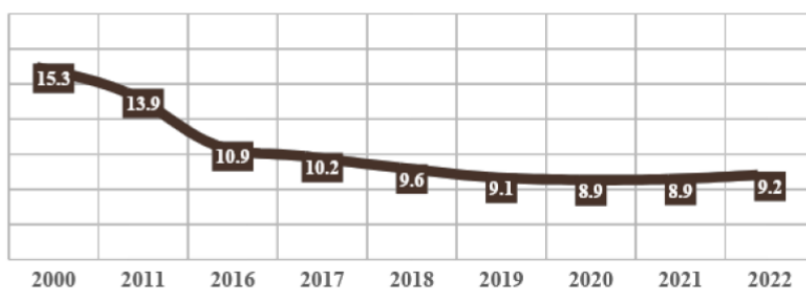
Datu avots: Oficiālais statistikas portāls, autoru aprēķini.

11

Jaunieši 13-25

Jaunieši 15-24

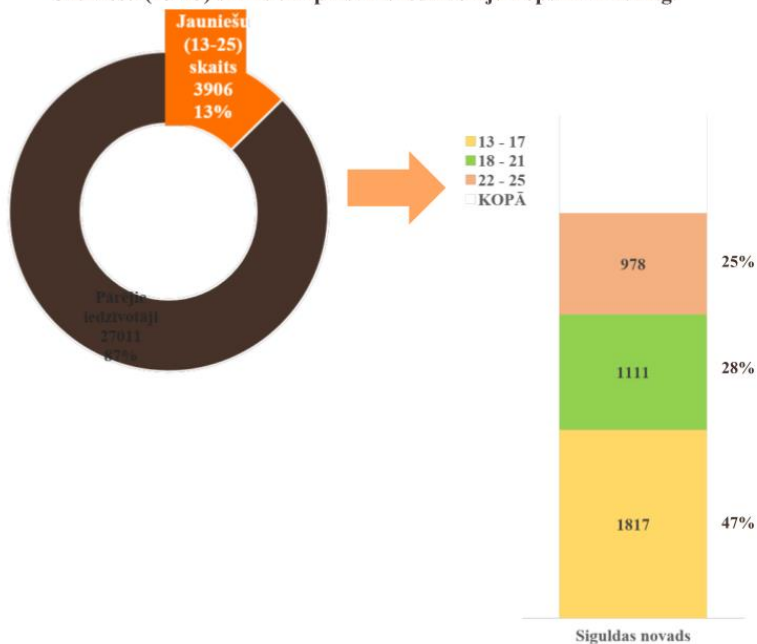
Datu avots: Oficiālais statistikas portāls, autoru aprēķini.

12

Jauniešu skaits vecumgrupās

Jauniešu skaita dalījums pa vecumgrupām liecina, ka aptuveni puse no visiem novada jauniešiem ir nepilngadīgo personu vecuma grupā (13-17), 28% ir 18-21 gadu vecumgrupā, un tikai katrs ceturtais 22-25 gadu vecumgrupā.

Jauniešu (13-25) skaits un īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā 2022.g.

Datu avots: Oficiālās statistikas portāls, autoru aprēķini.

13

Jauniešu aptaujas dati

Apmierinātība ar Siguldas novadu kā dzīves, izglītības vietu

Apmierinātība ar Siguldas novadu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un pavadīt brīvo laiku

Absolūtais vairākums jauniešu (83%) ir apmierināti ar Siguldas novadu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un pavadīt brīvo laiku.

Nedaudz augstāki apmierinātības rādītāji ir tiem jauniešiem, kas dzīvo pilsētā.

Tāpat novērojams, ka pozitīvākus vērtējumus snieguši 12-13 gadīgie jaunieši, bet kritiskos vērtējumus biežāk snieguši 16-17 gadīgie jaunieši.

Q1. Ja vērtē kopumā – cik apmierināts/-a Tu esi ar Siguldas novadu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un pavadīt brīvo laiku?

Neapmierināts **17%**
 Apmierināts **83%**

Neapmierinātības ar Siguldas novadu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un pavadīt brīvo laiku iemesli

Tie jaunieši, kuri 10-punktu skalā sniedza novērtējumus 1-8, tika lūgti norādīt iemeslus, kādēļ nav pilnībā apmierināti.

Kopumā 29% to šiem jauniešiem nav varējuši sniegt konkrētu atbildi. Savukārt tie, kas nosaukuši iemeslus, visbiežāk (18%) norāda, ka nav ko darīt brīvajā laikā, jo pašvaldībā nav atpūtas un izklaides vietu.

Dažādi citi iemesli norādīti ievērojami retāk. Salīdzinoši biežāk minētas atbildes: nepatīkami cilvēki (4%), slihta ceļu un ielu kvalitāte (4%), darba trūkums (3%), nesakopta vide (3%), reti kursējošs sabiedriskais transports (3%).

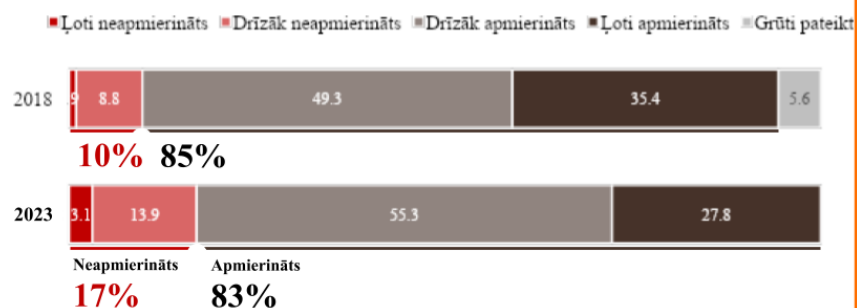
Apmierinātība ar Siguldas novadu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un pavadīt brīvo laiku

Salīdzinot ar 2018. gada aptaujas datiem, novērojams, ka jauniešu vērtējumi ir mazliet pasliktinājušies. 2018. gadā kritiskos vērtējumus sniedza 10%, bet šogad 17% jauniešu. Tomēr jāņem vērā, ka 2023. gada aptaujā jauniešu mērķgrupa iekļauj arī tos jauniešus, kas dzīvo Siguldas novadam administratīvi teritoriālās reformas rezultātā pievienotajos Krimuldas, Mālpils un Inčukalna novados. Tādēļ izmaiņas rādītājos nav iespējams pilnvērtīgi interpretēt.

Q2. Kas ir būtiskākie iemesli, kādēļ neesi pilnībā apmierināts/-a ar Siguldas novadu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un pavadīt brīvo laiku?

Q1. Ja vērtē kopumā – cik apmierināts/-a Tu esi ar Siguldas novadu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un pavadīt brīvo laiku? 2023 vs 2018.

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte (1)

Kopumā 84% jauniešu pēdējā gada laikā ir piedalījušies vismaz vienā no anketā iekļautajām 16 aktivitātēm. Tātad 16% jauniešu nav piedalījušies nekādās aktivitātēs.

Visvairāk jauniešu piedalījušies kultūras pasākumos (43%) un sporta aktivitātēs (38%). Salīdzinoši daudz jauniešu apmeklējuši arī aktivitātes Jaunrades centrā (23%), kā arī ir audzēkņi mākslas vai mūzikas skolā (20%).

Novērojams, ka maz jauniešu piedalās tādās sabiedriskās aktivitātēs kā brīvprātīgais darbs (12%), nevalstisko organizāciju darbība (7%), vietējo kopienu aktivitātes (8%). Tikai 10% piedalās jauniešu projektos.

Tāpat jāmin, ka zems ir to jauniešu rādītājs, kuri iesaistījušies tālākizglītības aktivitātēs (12%).

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Siguldas novadā? Ko no minētā darīji tieši Siguldas novadā? Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes!

84% ir iesaistījušies aktivitātēs pēdējo 12 mēnešu laikā

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte (2)

Novērojams, ka **aktīvākas ir sievietes** (90%), kamēr **vīrieši retāk iesaistījušies** (76%). Dati arī liecina, ka vīriešus vairāk interesē aktīvās atpūtas, sporta aktivitātes, bet sievietēm kultūras, izglītības, brīvprātīgā darba aktivitātes.

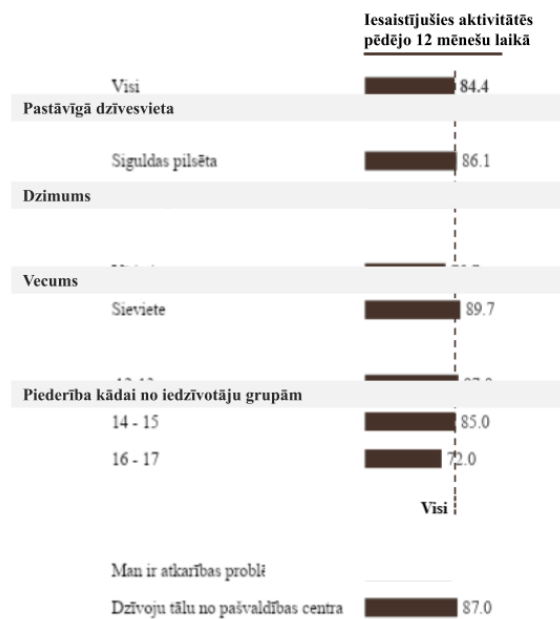
Tāpat dati liecina, ka **aktīvāki ir gados jaunākie jaunieši** – ja 12-13 gadu vecumā kopumā 88% ir piedalījušies kādās aktivitātēs, tad **16-17 gadu vecumā** tikai 72% (tātad **28% gada laikā nav piedalījušies neviēnā** no anketā iekļautajām 16 aktivitātēm).

Analizējot datus dažādu jauniešu mērķgrupu griezumā, novērojams, ka piederība dažādām problēmgrupām nekorelē ar zemāku aktivitāti. Piemēram, augsti līdzdalības rādītāji ir gan tiem, kam ir ilgstošas veselības problēmas, gan tiem, kas dzīvo tālu no pašvaldības centra.

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte (3)

Lai gan kopumā 84% jauniešu pēdējā gada laikā ir piedalījušies vismaz vienā aktivitātē, **tikai 38% ir tādu, kuri ir piedalījušies 3 vai vairāk aktivitātēs**. Kamēr 47% gada laikā piedalījušies tikai 1 vai 2 aktivitātēs. Tādējādi aptuveni pusi pašvaldības jauniešu var raksturot kā mazaktīvus sabiedriskās vai brīvā laika aktivitātēs.

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Siguldas novadā? Ko no minētā darīji tieši Siguldas novadā? Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes!

21

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Siguldas novadā? Ko no minētā darīji tieši Siguldas novadā? Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes!

Aktivitāšu summa

Aktivitāšu skaits	Procenti (%)	Kategorija
1-2 aktivitātēs	47.1	Mazaktīvi
3-4 aktivitātēs	25.7	Vidēji aktīvi
5 un vairāk aktivitātēs	11.5	Ļoti aktīvi
Neviēnā	15.6	Neaktīvi

22

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte (4)

Salīdzinot ar 2018.gada rādītājiem, jauniešu aktivitāte ir būtiski kritusies. Ja 2018.gadā nevienā aktivitātē nebija piedalījušies 9% jauniešu, tad 2023.gadā šis rādītājs ir 16%.

Savukārt vidēji un ļoti aktīvo īpatsvars krities no 62% līdz 38%.

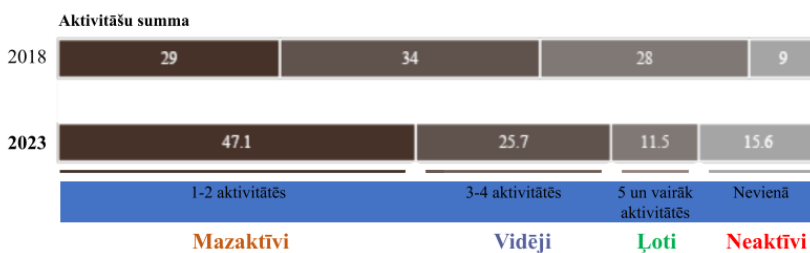
Arī šajā gadījumā jāņem vērā, ka 2023.gada aptaujā jauniešu mērķgrupa iekļauj arī tos jauniešus, kas dzīvo Siguldas novadam administratīvi teritoriālās reformas rezultātā pievienotajos Krimuldas, Mālpils un Inčukalna novados. Tādēļ **izmaiņas rādītājos nav iespējams pilnvērtīgi interpretēt.**

Sabiedriskā un sociālā aktivitāte (5)

Piecas aktivitāšu kategorijas iespējams salīdzināt detalizētāk. Un šie dati liecina, ka jauniešu iesaiste visbūtiskāk kritusies kultūras pasākumu apmeklēšanā (no 60% 2018.gadā līdz 43% 2023.gadā). Izteikts kritums arī brīvprātīgā darba iesaistē (no 31% līdz 12%).

Tai pat laikā nav mainījusies iesaiste skolēnu/ studentu pašpārvaldē un jauniešu domes aktivitātēs (10% un 11%).

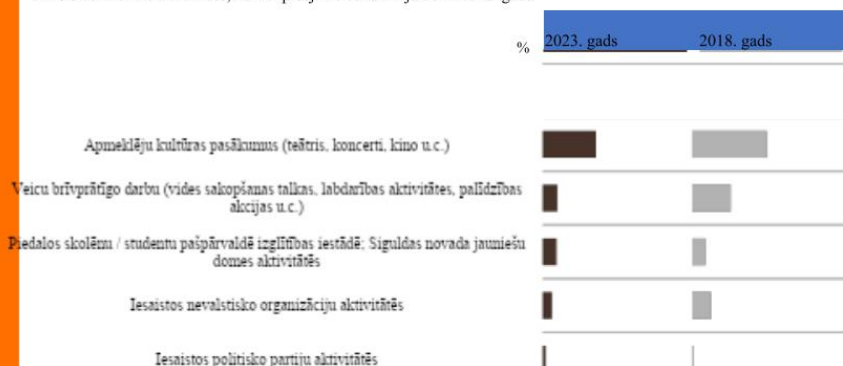
Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Siguldas novadā? Ko no minētā darīji tieši Siguldas novadā? Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes! **2023 vs 2018.**

23

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Siguldas novadā? Ko no minētā darīji tieši Siguldas novadā? Atzīmē visas Tev atbilstošās atbildes! **2023 vs 2018.**

Attēlotas tikai tās aktivitātes, kurām pieejams salīdzinājums ar 2018. gadu

24

Pieejamo iespēju vērtējums

Jauniešiem pieejamās iespējas (1): Pozitīvie vērtējumi

Lūgti novērtēt savas iespējas Siguldas novadā dažādos to aspektos, par lielāko daļu no anketā iekļautajām iespējām jaunieši sniedz pozitīvus vērtējumus.

Vispozitīvāk vērtētas iespējas apmeklēt kultūras pasākumus (67% novērtē, ka ir plašas vai pietiekamas iespējas), pavadīt brīvo laiku atbilstoši savām vēlmēm (65%), apmeklēt interesējošos pulciņus (64%), atrast domubiedrus (61%), apmeklēt interesējošos sporta pasākumus (61%).

Q5. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Siguldas novadā pieejamās iespējas! Novērtē, lūdzu, savas iespējas...

	Ir plašas iespējas + Ir pietiekamas iespējas	Nav nekādu iespēju + Ir neliecas iespējas	Grūti pateikt/ Uz mani tas neattiecas/ Mani tas neinteresē
Apmeklēt kultūras pasākumus	66.9	16.7	16.4
Pavadīt brīvo laiku tā, kā es to vēlos	64.6	24.2	11.2
Apmeklēt man interesējošus pulciņus	63.8	24.6	11.6
Atrast domubiedrus (skolās, ārpus skolas, internetā)	61.4	22.6	16.0
Apmeklēt man interesējošus sporta pasākumus	60.6	21.2	18.2
Saņemt informāciju par ar veselību saistītiem jautājumiem	52.7	22.9	24.4
Iesaistīties jauniņu projektos	52.4	20.7	26.9
Iegūt informāciju par jauniņu iespējām, aktivitātēm mūsu pašvaldībā	51.3	23.2	25.5
Saņemt palīdzību sarežģītās, problemātiskās situācijās	50.6	26.8	22.6
Veikt būtisku darbu	49.8	22.6	27.5
Iegūt tīdu angļu valodu, kādu es vēlos	49.8	33.2	16.9
Atrast mīcību prakses vietas, darba iespējas jauniņiem vasarā	48.8	31.6	19.6
Bīvēt paust savu viedokli, vērtējumu, uzskatus	48.1	26.0	26.0
Iesaistīties kopējās angļu valodas aktivitātēs	41.6	31.8	26.6
Iesaistīties nevalstisko, jauniņu organizāciju darbā	38.0	22.4	39.6
Atrast darbu, kas man patīk	37.9	40.0	22.1
Papildināt zināšanas un prasmes kursus, semināros, apmācībās, tālruni angļu valodā	37.7	30.7	31.6
Ieteikt lēmumus savā angļu valodas iestādē	35.9	40.4	23.7
Piedalīties vietējās kopienas aktivitātēs	34.7	26.3	39.0
Iesaistīties uzņēmējdarbības prasmes veicināšanas aktivitātēs	33.9	27.4	38.8
Ieteikt pašvaldības lēmumus	20.4	45.6	34.0

Jauniešiem pieejamās iespējas (2): Kritiskie vērtējumi

Visvairāk kritisko vērtējumu sniegts par iespējām ietekmēt pašvaldības lēmumus (46% novērtē, ka ir mazas iespējas vai nav nekādu iespēju), ietekmēt lēmumus savā izglītības iestādē (40%), atrast sev tīkamu darbu (40%).

Jauniešiem pieejamās iespējas (3): Iespēju izmantošana

Dati liecina, ka jaunieši neizmanto tās iespējas, kas viņiem ir pieejamas. Piemēram, 50% novērtē, ka viņiem ir iespējas iesaistīties brīvprātīgajā darbā, tomēr tikai 12% to ir darījuši (skatīt sadaļā «Sabiedriskā un sociālā aktivitāte»); kopumā 52% jauniešu novērtē, ka viņiem ir iespējas iesaistīties jauniešu projektos, bet tikai 10% to ir darījuši. Tātad zemajiem aktivitātes rādītājiem ne vienmēr iemesls ir iespēju trūkums.

Tāpat šie dati liecina, ka daļai jauniešu neinteresē dažādās līdzdalības iespējas. Piemēram, 40% novērtējuši, ka viņus neinteresē iespējas iesaistīties nevalstisko vai jauniešu organizāciju darbā, 39% neinteresē iesaistīties vietējo kopienu aktivitātēs, 32% neinteresē tālākizglītībā.

Q5. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Siguldas novadā pieejamās iespējas! Novērtē, lūdzu, savas iespējas...

	Ir plašas iespējas + Ir pietiekamas iespējas	Nav nekādu iespēju + Ir nelielas iespējas	Grūti pateikt/ Uz mani tas neattiecas/ Mani tas neinteresē
Apmeklēt kultūras pasākumus	66.9	16.7	16.4
Pavadīt brīvo laiku tā, kā es to vēlos	64.6	24.2	11.2
Apmeklēt man interesējošus pulciņus	63.8	24.6	11.6
Atrast domubiedrus (skolās, ārpus skolas, internetā)	61.4	22.6	16.0
Apmeklēt man interesējošus sporta pasākumus	60.6	21.2	18.2
Saņemt informāciju par ar veselību saistītiem jautājumiem	52.7	22.9	24.4
Iesaistīties jauniešu projektos	52.4	20.7	26.9
Iegūt informāciju par jauniešu iespējām, aktivitātēm mūsu pašvaldībā	51.3	23.2	25.5
Saņemt palīdzību sarežģītās, problemātiskās situācijās	50.6	26.8	22.6
Veikt brīvprātīgo darbu	49.8	22.6	27.5
Iegūt tēdu izglītību, kādu es vēlos	49.8	33.2	16.9
Atrast mācību prakses vietas, darba iespējas jauniešiem vasarā	48.8	31.6	19.6
Bīfri paust savu viedokli, vērtējumu, uzskatus	48.1	26.0	26.0
Iesaistīties karjeras izglītības aktivitātēs	41.6	31.8	26.6
Iesaistīties nevalstisko, jauniešu organizāciju darbā	38.0	22.4	39.6
Atrast darbu, kas man patīk	37.9	40.0	22.1
Papildināt zināšanas un prasmes kursus, semināros, apmācībās, tālākizglītībā	37.7	30.7	31.6
Ietekmēt lēmumus savā izglītības iestādē	35.9	40.4	23.7
Piedalīties vietējos kopienas aktivitātēs	34.7	26.3	39.0
Iesaistīties uzņēmējdarbības prasmes veicinotās aktivitātēs	33.9	27.4	38.8
Ietekmēt pašvaldības lēmumus	20.4	45.6	34.0

27

Q5. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Siguldas novadā pieejamās iespējas! Novērtē, lūdzu, savas iespējas...

	Ir plašas iespējas + Ir pietiekamas iespējas	Nav nekādu iespēju + Ir nelielas iespējas	Grūti pateikt/ Uz mani tas neattiecas/ Mani tas neinteresē
Apmeklēt kultūras pasākumus	66.9	16.7	16.4
Pavadīt brīvo laiku tā, kā es to vēlos	64.6	24.2	11.2
Apmeklēt man interesējošus pulciņus	63.8	24.6	11.6
Atrast domubiedrus (skolās, ārpus skolas, internetā)	61.4	22.6	16.0
Apmeklēt man interesējošus sporta pasākumus	60.6	21.2	18.2
Saņemt informāciju par ar veselību saistītiem jautājumiem	52.7	22.9	24.4
Iesaistīties jauniešu projektos	52.4	20.7	26.9
Iegūt informāciju par jauniešu iespējām, aktivitātēm mūsu pašvaldībā	51.3	23.2	25.5
Saņemt palīdzību sarežģītās, problemātiskās situācijās	50.6	26.8	22.6
Veikt brīvprātīgo darbu	49.8	22.6	27.5
Iegūt tēdu izglītību, kādu es vēlos	49.8	33.2	16.9
Atrast mācību prakses vietas, darba iespējas jauniešiem vasarā	48.8	31.6	19.6
Bīfri paust savu viedokli, vērtējumu, uzskatus	48.1	26.0	26.0
Iesaistīties karjeras izglītības aktivitātēs	41.6	31.8	26.6
Iesaistīties nevalstisko, jauniešu organizāciju darbā	38.0	22.4	39.6
Atrast darbu, kas man patīk	37.9	40.0	22.1
Papildināt zināšanas un prasmes kursus, semināros, apmācībās, tālākizglītībā	37.7	30.7	31.6
Ietekmēt lēmumus savā izglītības iestādē	35.9	40.4	23.7
Piedalīties vietējos kopienas aktivitātēs	34.7	26.3	39.0
Iesaistīties uzņēmējdarbības prasmes veicinotās aktivitātēs	33.9	27.4	38.8
Ietekmēt pašvaldības lēmumus	20.4	45.6	34.0

28

Iespējamā motivācija iesaistīties aktivitātēs

Aptaujā jaunieši tika lūgti norādīt, kas viņus motivētu vairāk iesaistīties skolēnu pašpārvaldē, jauniešu domē, brīvprātīgajā darbā, nevalstiskajās organizācijās. **Katrs ceturtais jauniešs norādījis, ka viņu neinteresē iesaistīties šādās aktivitātēs, un vēl 28% nav varējuši minēt konkrētu motivāciju.**

Tie, kas konkrētas atbildes ir norādījuši, nosaukuši ļoti dažādas iespējamās motivācijas, katram tās ir individuālas. **Nosacīti iespējams izdalīt šādu motivējošo faktoru tematiskās grupas: finansiāla atbildība par iesaistīšanos; vairāk brīva laika; paziņu, draugu iesaistīšanās; plašāka informācija par iespējām; aktivitāšu jēgpilnums (iespējas ietekmēt lēmumus, paveikt ko noderīgu).**

Q6. Kas Tevi motivētu vairāk iesaistīties skolēnu pašpārvaldē, jauniešu domē, brīvprātīgajā darbā, nevalstiskajās organizācijās?

29

Vēlamās iespējas

Jauniešu vēlamās iespējas un aktivitātes (1)

Aptaujas anketā jaunieši tika lūgti brīvā tekstā norādīt, kādas iespējas un aktivitātes vēlētos, lai būtu pieejamas Siguldas novadā.

Visbiežāk (69%) jaunieši norādījuši uz dažādām aktīvās atpūtas un sporta aktivitātēm. Bieži minētas arī interešu izglītības (47%), kā arī kultūras un izklaides (42%) aktivitātes.

Kopumā jaunieši aptaujā minējuši 129 dažādas sev interesantas aktivitātes. Salīdzinoši biežāk minētās ir: sporta spēles, sacensības (18%), koncerti (15%), teātris (11%), basketbola laukumi (11%), volejbola laukumi (9%), IT/programmēšanas pulciņi (8%).

Nākamajās lapās norādītas visas jauniešu sniegtās atbildes sadalījumā pa tematiskajām grupām.

Jauniešu vēlamās iespējas un aktivitātes (2)

Aktīvā atpūta un sports

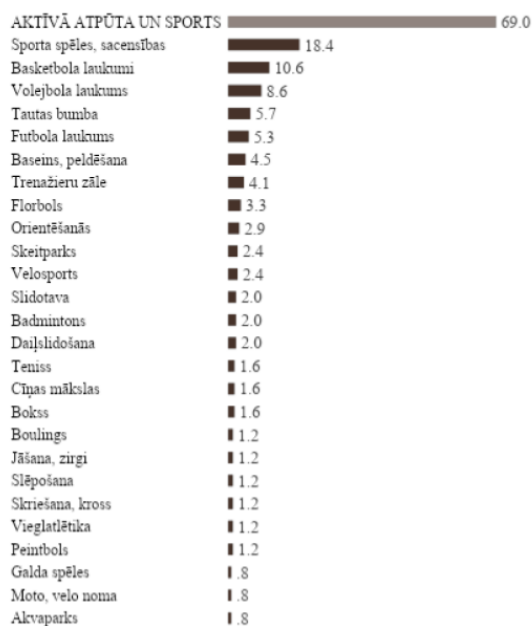
Q4. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Siguldas novadā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

31

Q4. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Siguldas novadā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Atēlotas atbildes, ko nosauca vismaz 1% jauniešu.

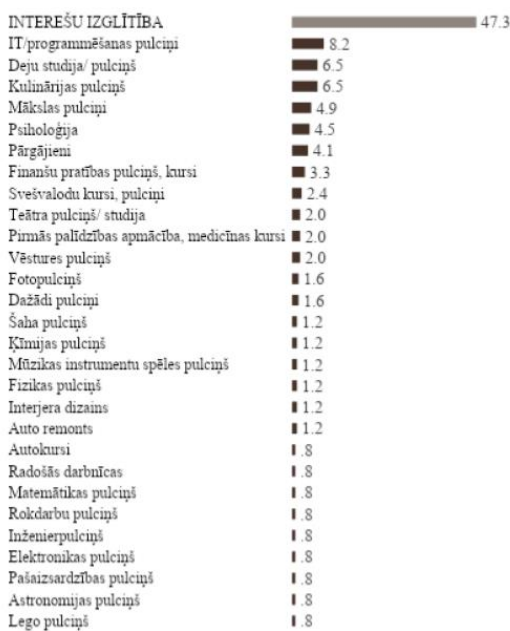
32

Jauniešu vēlamās iespējas un aktivitātes (3)

Interešu izglītība

Q4. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Siguldas novadā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Attēlotas atbildes, ko nosauca vismaz 1% jauniešu.

33

Jauniešu vēlamās iespējas un aktivitātes (4)

Kultūra un izklaide

Q4. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Siguldas novadā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Attēlotas atbildes, ko nosauca vismaz 1% jauniešu.

34

Jauniešu vēlamās iespējas un aktivitātes (5)

Neformālā izglītība

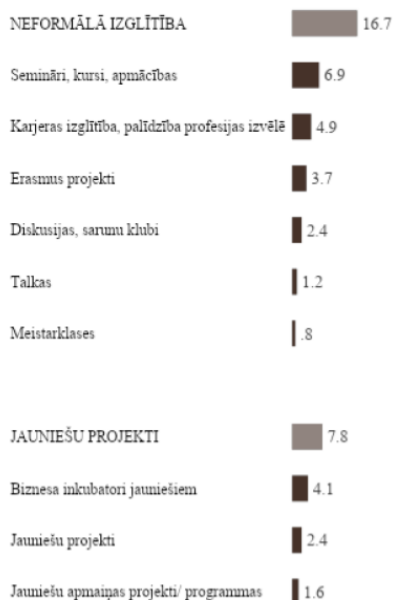
Jauniešu projekti

Jauniešu vēlamās iespējas un aktivitātes (6)

Citas iespējas

Q4. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Siguldas novadā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

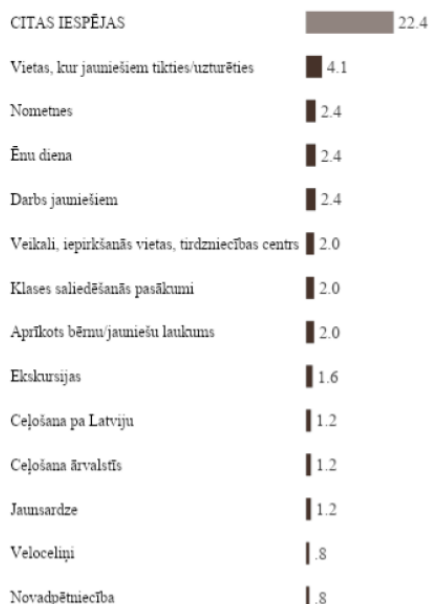
Attēlotas atbildes, ko nosauca vismaz 1% jauniešu.

35

Q4. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Siguldas novadā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Attēlotas atbildes, ko nosauca vismaz 1% jauniešu.

36

Brīvprātīgais darbs

Brīvprātīgais darbs

Aptaujas anketā jaunieši tika lūgti norādīt, kādu jomu brīvprātīgā darba aktivitātēs viņi labprāt piedalītos Siguldas novadā. **14% jauniešu norādījuši, ka nevēlētos piedalīties brīvprātīgajā darbā.** Jāpiebilst, ka anketas jautājumā par jauniešiem šobrīd pieejamajām iespējām kopumā **28% jauniešu novērtēja, ka neinteresē brīvprātīgais darbs.** Tātad jebkurā gadījumā **absolūtais vairākums jauniešu apgalvo, ka labprāt tajā iesaistītos.**

Jauniešus visvairāk interesētu brīvprātīgais darbs tādās jomās kā izklaides pasākumi (40%), sporta aktivitātes (40%), dzīvnieku aizsardzības aktivitātes (36%), ēdiena gatavošana un izdāle (35%). Bieži interese izteikta arī par bērnu un jauniešu aktivitātēm (30%), kultūras un mākslas pasākumiem (28%), vides un dabas aizsardzības pasākumiem (26%).

Q7. Atzīmē, lūdzu, kādu jomu brīvprātīgā darba aktivitātēs Tu labprāt piedalītos Siguldas novadā?

86% labprāt piedalītos brīvprātīgā darba aktivitātēs

Speciālisti jauniešu atbalstam

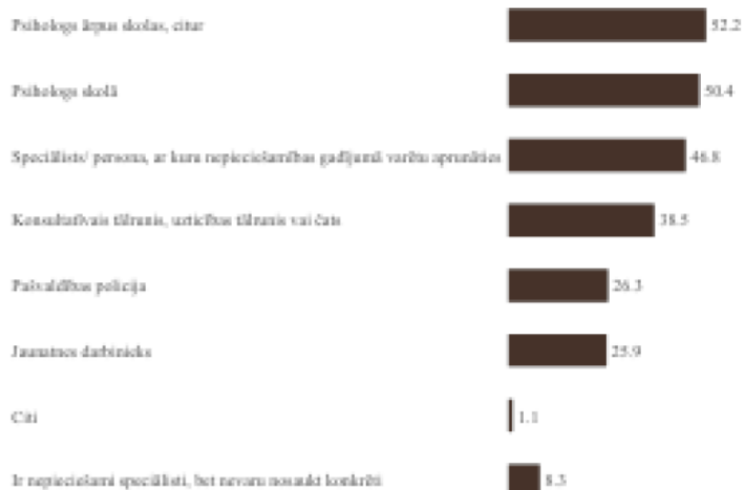
Nepieciešamie speciālisti

Kopumā 87% jauniešu novērtē, ka Siguldas novadā būtu nepieciešami speciālisti, lai palīdzētu jauniešiem gadījumos, kad tas nepieciešams.

52% jauniešu norāda, ka nepieciešams psihologs ārpus skolas, 50% norādījuši, ka nepieciešams psihologs skolā, 47% norāda, ka nepieciešams speciālists vai persona, ar kuru nepieciešamības gadījumā varētu aprunāties. 38% jauniešu norāda uz konsultatīvā tālruņa nepieciešamību. 26% kā atbilstošu speciālistu, kas varētu sniegt palīdzību, norāda jaunatnes darbinieku, kā arī pašvaldības policiju.

Uz speciālistu nepieciešamību biežāk norādījušas sievietes, 12-13 gadīgie jaunieši, kā arī tie, kuri mazāk iesaistās dažādās aktivitātēs.

Q8. Kuri no šiem speciālistiem, Tavuprāt, ir nepieciešami mūsu pašvaldībā, lai palīdzētu jauniešiem gadījumos, kad tas nepieciešams?

Digitālās prasmes

Digitālās prasmes

Aptaujā jaunieši tika lūgti pašnovērtēt savas digitālās prasmes. Kā liecina iegūtie dati – **vairākums jauniešu ir pārliecināti par savām digitālajām prasmēm.** Izņēmums ir prasmes atrast informācijas pirmavotu – šajā kategorijā 38% jauniešu nav varējuši sniegt konkrētu vērtējumu (vienlaikus 51% arī šajā aspektā novērtē, ka prot to darīt).

Q9. Tagad lūgšim, lai novērtē savas digitālās prasmes dažādos aspektos.

	Protu	Neprotu	Grūti pateikt/ Nezinu
Atšķirt krāšņnieciska satura ziņojumus	73.3	6.3	20.4
Izvērtēt, kādas saturu par sevi, seviem tuviniekiem publicēju tiešsaistē	71.8	4.6	23.6
Izvērtēt, kādas sekas var atstāt dalīšanās ar citu radītu interneta saturu (komentāriem, bildēm utt.)	70.9	4.1	24.9
Atšķirt reālas lietotājus no viltus (troļļus)	68.7	7.0	24.3
Novērtēt internetā publicētas informācijas patiesumu	64.9	4.8	30.2
Atrast informācijas pirmavotu	51.2	10.3	38.4

